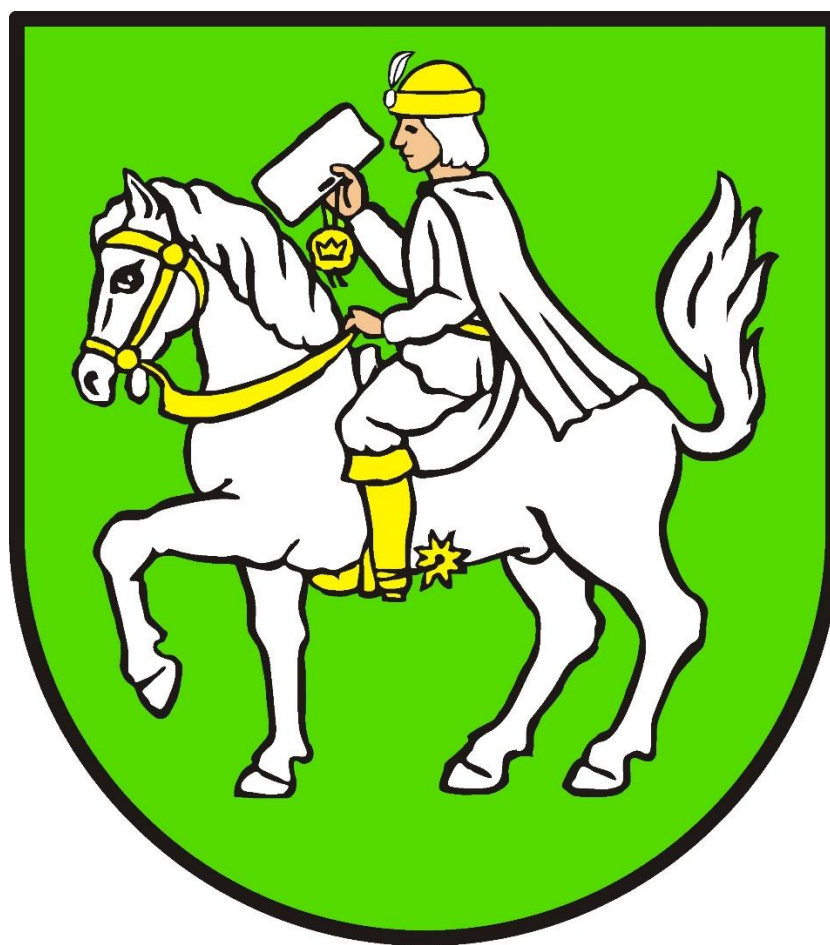


RAPORT O STANIE GMINY DZIERZKOWICE ZA ROK 2023



SPIS TREŚCI

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	4
1.1. POŁOŻENIE I POWIERZCHNIA	4
1.2. WŁADZE LOKALNE I GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE	8
1.3. SOŁECTWA	9
1.4. LUDNOŚĆ	10
1.5. ZATRUDNIENIE I BEZROBOCIE	11
1.6. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ W GMINIE DZIERZKOWICE	12
1.7. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SAMORZĄDAMI I INSTYTUCJAMI	12
2. FINANSE GMINY ORAZ REALIZACJA INESTYCJI I REMONTÓW	14
2.1. BUDŻET GMINY DZIERZKOWICE	14
2.3. INWESTYCJE WSPÓLNE Z INNYMI SAMORZĄDAMI	22
2.4. FUNDUSZ SOŁECKI W GMINIE DZIERZKOWICE	23
3. PLANOWANIE PRZESTRZENNE	24
4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	25
4.1. INFRASTRUKTURA WODNO-KANALIZACYJNA	25
4.2. INFRASTRUKTURA GAZOWA	26
4.3. INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA I OŚWIETLENIE ULICZNE	26
4.4. INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA (W TYM DROGI)	27
5. MIENIE KOMUNALNE	32
5.1. GRUNTY	32
5.2. OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	32
5.3. LOKALE MIESZKALNE	34
5.4. OBIEKTY SPORTOWE I PLACE ZABAW	34
5.5. GOSPODAROWANIE MIENIEM KOMUNALNYM	34
6. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA	35
6.1. GOSPODAROWANIE ODPADAMI	35
6.2. ZADANIA Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA	36
7. OŚWIATA I WYCHOWANIE	37
7.1. SZKOŁY, W TYM PUNKTY PRZEDSZKOLNE	37
7.2. REALIZOWANE ZADANIA OŚWIATOWE	38
7.3. STYPENDIA I POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW	38
7.4. ZREALIZOWANIE DOTACJI CELOWEJ NA WYPOSAŻENIE SZKÓŁ W PODRĘCZNIKI, MATERIAŁY EDUKACYJNE I MATERIAŁY ĆWICZENIOWE.	38
7.5. DOWOŻENIE UCZNIÓW DO SZKÓŁ	38
8. KULTURA, SPORT I WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	40
8.1. KULTURA	40
8.2. SPORT I TURYSTYKA	45
8.3. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	46
9. POMOC SPOŁECZNA I SŁUŻBA ZDROWIA	49

9.1.	POMOC SPOŁECZNA	49
9.2.	SŁUŻBA ZDROWIA	57
10.	BEZPIECZEŃSTWO	58
10.1.	OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	58
10.2.	ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE.....	66

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

1.1. Położenie i powierzchnia

DANE O GMINIE	
WOJEWÓDZTWO	LUBELSKIE
POWIAT	KRAŚNICKI
POWIERZCHNIA	86,8 km ²
STATUS GMINY	GMINA WIEJSKA
LICZBA MIESZKAŃCÓW	5283 (STAN NA DZIEŃ 2023-12-31)
LICZBA SOŁECTW	14
LICZBA MIEJSCOWOŚCI	14
UŻYTKI ROLNE	6 380 HA
LASY	2 130 HA

Źródło: Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Dzierzkowice na lata 2016-2022 oraz dane z ewidencji ludności Gminy Dzierzkowice

Gmina Dzierzkowice jest położona w południowo-zachodniej części województwa lubelskiego. Od zachodu graniczy ona z gminą Józefów, od północy z gminą Urzędów, od wschodu z gminą oraz miastem Kraśnik, od południa zaś z gminami Trzydnik Duży, Gościeradów i Annopol. Pod względem administracyjnym gmina Dzierzkowice jest jedną z dziesięciu jednostek powiatu kraśnickiego. Gmina zajmuje obszar 86,8 km². Stanowi to 8,65% powierzchni powiatu oraz 0,3% powierzchni województwa. Na terenie gminy znajduje się 14 miejscowości: Dębina, Dzierzkowice-Góry, Dzierzkowice-Podwody, Dzierzkowice-Rynek, Dzierzkowice-Wola, Dzierzkowice-Zastawie, Krzywie, Ludmiłówka, Sosnowa Wola, Terpentyna, Wyżnianka, Wyżnianka-Kolonia, Wyżnica, Wyżnica-Kolonia.



Gmina Dzierzkowice leży niemal w całości w dorzeczu Wyźnicy, prawego dopływu Wisły. Rzeka charakteryzuje się śnieżno-deszczowym ustrojem zasilania. Maksymalne przypiływy przypadają na kwiecień oraz wrzesień. Wyźnica płynie płaską doliną, której szerokość wynosi od 350 m do 750 m. Rzeka płynie częściowo uregulowanym korytem. W dnie doliny znajdują się trzy kompleksy stawów. Na 20,4 km biegu rzeka przyjmuje jedyny prawy dopływ – Urzędówkę, której wody służą do napełniania stawów rybnych. W dolinach obu rzek istnieje 6 źródeł o wydajności poniżej 1 l/s. Niewielki fragment gminy, na południe od Ludmiłówki należy do dorzecza rzeki Tuczyn, dopływu Sanny. Obszar ten jest pozbawiony cieków wodnych, a odpływ wody odbywa się dzięki konfiguracji terenu w formie powierzchniowego spływu wód deszczowych i roztopowych oraz podziemnego odpływu wód infiltrujących.

Zróźnicowanie skał podłoża oraz rzeźba terenu zadecydowała o wykształceniu się różnych typów gleb. Skałami macierzystymi są lessy, margle, wapienie kredowe, piaski i aluwia rzeczne. Największą powierzchnię zajmują gleby lessowe występujące na południe od Wyźnicy. Są to gleby wysokiej produktywności, jednak bardzo podatne na wymywanie. Na obszarach o większych spadkach występują gleby brunatne, które powstały przez erozję górnych poziomów do iluwiołów. Gleby te zaliczane są do II i III klasy bonitacyjnej i kompleksu pszennego. Na zachód od Sosnowej Woli oraz w północnej części gminy występują gleby bielcowe. Ze względu na lekki skład mechaniczny są słabo zwarte i nadmiernie przepuszczalne. Zaliczane są do IV i V klasy bonitacyjnej i kompleksu żytnio-ziemniaczanego i żytnio-łubinowego. W dolinie Wyźnicy występują mady. Są to gleby wysokiej wartości produkcyjnej o sporej

zawartości próchnicy, odczynie zbliżonym do obojętnego, zasobne w łatwo przyswajalny fosfor i potas.

W obrębie gminy znajdują się duże obszary leśne, łąki i stawy. Dzięki stosunkowo małym przekształceniom środowiska obszary te sprzyjają występowaniu rzadkich i chronionych gatunków fauny i flory. O przyrodniczych walorach gminy decyduje również istnienie licznych form stanowiących naturalne korytarze ekologiczne. Są to stosunkowo niewielkie przekształcenia doliny Wyżnicy i Urzędówki i gęsta sieć zalesionych wąwozów w południowej części gminy. Jednym z głównych walorów krajobrazu jest urozmaicona rzeźba terenu, odznaczająca się znacznymi różnicami wysokości. Rozcięcie wąwozami porównywalne jest z okolicami Kazimierza Dolnego. Ciekawe jest również duże zróżnicowanie typów rzeźby na tak niewielkim obszarze.

Na terenie gminy Dzierzkowice występują zbiorowiska roślinności leśnej, wodnej, torfowiskowej, łąk i pastwisk, sadów owocowych oraz roślinność ruderalna. Prawie 23% powierzchni gminy stanowią lasy. Są to głównie kompleksy lasów świeżych. Występują tu również lasy mieszane i bory wilgotne. Przedstawicielami drzewostanu są: grab, buk, dąb, sosna, lipa drobnolistna i jawor. W lasach występują również malownicze i atrakcyjne formy krajobrazowo- leśne. Obszary prawnie chronione zajmują 92,6% powierzchni gminy, przy średniej dla województwa wynoszącej 23% i kraju – 33%. Tak duży odsetek obszarów objętych ochroną prawną wynika z faktu, że prawie cały obszar gminy leży na terenie Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar chroniony pokrywa powierzchnię 29 274 ha. Jest to obszar o niewielkim stopniu przekształcenia środowiska naturalnego, co stwarza dogodne warunki dla ostoi dzikich zwierząt i rozwoju stanowisk roślin chronionych. Z ciekawych roślin runa spotkamy: parzydło leśne, lilię złotogłów, wawrzynek wilcze łyko, bluszcz pospolity, barwinek pospolity. To tereny, gdzie zaobserwowano występowanie gatunków rzadkich motyli, trzmieli, rzadkie gatunki płazów (ropucha zielona, grzebiuszka) oraz ptaków. Cenne pod względem faunistycznym są lasy w okolicach Terpentyny. Na terenie gminy występują także dwa pomniki przyrody- dęby rosnące we wsiach: Dzierzkowice-Wola i Dzierzkowice-Góry.

Gmina Dzierzkowice ma charakter rolniczy. Wpływ na to mają dobre warunki glebowe z przewagą kompleksu pszennego i żytniego oraz klimat o długim okresie wegetacyjnym i bez przymrozków. Dominują małe gospodarstwa rolne o ekstensywnym charakterze upraw.

Analiza struktury użytkowania gruntów wykazuje, że największą powierzchnię zajmują użytki rolne. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej wykazuje, że w gminie występują najkorzystniejsze obszary z punktu widzenia prowadzenia gospodarki rolnej. Gmina dysponuje dobrymi glebami do uprawy roślin.

Najbardziej urodzajne gleby, czyli rędziny i mady (II klasa bonitacyjna) stanowią 4,7% gruntów ornych. Aż 60% gruntów ornych zajmują natomiast gleby bielcowe należące do III klasy bonitacyjnej. Najważniejszą uprawą na terenie gminy jest uprawa owoców miękkich. Wśród upraw przemysłowych dominowała produkcja buraków cukrowych oraz rzepaku.

Gmina wyróżnia się dużym udziałem gospodarstw specjalizujących się w hodowli drobiu. Inną istotną w gospodarce rolę odgrywa rybactwo. Znajdują się tu dwa kompleksy stawów, w których hodowane są karpie. Ze względu na dużą lesistość ważną dziedziną gospodarki jest również leśnictwo. Większość lasów stanowią lasy gospodarcze, gdzie pozyskuje się duże ilości drewna.

1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne

Wójtem Gminy Dzierzkowice od 2014 roku jest Pan Marcin Gąsiorowski, który w wyborach samorządowych w roku 2018 otrzymał 1431 głosów, co stanowiło 69,33% głosów i został wybrany na ponowną kadencję.

Rada Gminy Dzierzkowice liczy 15 radnych i składa się z następujących osób. w ROKU 2023 SKŁAD Rady Gminy przedstawiał się następująco:

1. Dariusz Latos – Przewodniczący Rady Gminy Dzierzkowice (okręg Ludmiłówka)
2. Artur Grudziński – Wiceprzewodniczący Rady Gminy Dzierzkowice (okręg Dzierzkowice – Podwody, Krzywie)
3. Krzysztof Paziak - Wiceprzewodniczący Rady Gminy Dzierzkowice (okręg Wyźnica)
4. Dorota Mazurek – radna (okręg Ludmiłówka)
5. Dorota Kwiatek – radna (okręg Dzierzkowice – Rynek)
6. Stanisława Piotrowska – radna (okręg Dzierzkowice – Wola)
7. Anna Tes – radna (okręg Dzierzkowice – Zastawie)
8. Justyna Bielak – radna (okręg Dzierzkowice – Podwody, Krzywie)
9. Grzegorz Wiśniński – radny (okręg Dzierzkowice – Zastawie)
10. Artur Jastrzębski – radny (okręg Wyźnianka, Wyźnianka – Kolonia)
11. Zbigniew Winiarczyk – radny (okręg Wyźnica – Kolonia)
12. Henryk Tokarski – radny (okręg Terpentyna)
13. Wiesław Styliński – radny (okręg Dzierzkowice – Wola)
14. Stanisław Pietroń – radny (okręg Sosnowa Wola, Dębina)
15. Krzysztof Bańka – radny (okręg Dzierzkowice – Góry)

W 2023 roku Rada Gminy Dzierzkowice podjęła 50 uchwały na 8 sesjach

Wójt Gminy Dzierzkowice w roku 2023 wydał 61 zarządzeń

Gminne jednostki organizacyjne tworzą:

1. Zespół Placówek Oświatowych w Terpentynie – tworzy wraz z filią w Dzierzkowicach – Woli na terenie Gminy Dzierzkowice jedyną szkołę, której organem prowadzącym jest Gmina. Dyrektorem ZPO w Terpentynie jest Pani Anna Kazanowska
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach – zlokalizowany w miejscowości Terpentyna, odpowiada za realizację zadań związanych z szeroko rozumiana pomocą społeczną na terenie Gminy. Kierownikiem OPS Dzierzkowice jest Pani Ewa Morska

3. Gminny Ośrodek Kultury w Dzierzkowicach – zlokalizowany w Terpentynie oraz w Dzierzkowicach -Woli (filia Biblioteki Gminnej) odpowiada za realizację zadań związanych z kulturą. Dyrektorem GOK Dzierzkowice jest Pani Aleksandra Lipińska

Uchwałą Nr XXIII/160/2021 z dnia 30 września 2021 roku Rada Gminy Dzierzkowice utworzyła spółkę komunalną pod nazwą „Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej DZIERZKOWICE Sp. z o.o.”

Głównym przedmiotem działalności spółki jest realizacja zadań własnych gminy Dzierzkowice w zakresie:

- wodociągów i zbiorowego zaopatrzenia w wodę;
- zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków;
- utrzymania gminnych dróg, ulic i placów;
- gospodarki nieruchomościami;
- ochrona środowiska;
- utrzymanie czystości i porządku itp.

W roku 2023 nastąpiła zmiana na stanowisku prezesa PGK DZIERZKOWICE – Pana Grzegorza Dudek, zastąpił Pan Sławomir Ćwikła.

Spółka, oprócz głównego zakresu działania, którym jest działalność wodno-kanalizacyjna, świadczy usługi w zakresie koszenia poboczy dróg gminnych, placów gminnych, naprawy ubytków w nawierzchniach dróg gminnych oraz transportu i rozkładania materiału kamiennego na drogach dojazdowych do pól.

1.3. Sołectwa

Zgodnie ze statutem Gminy Dzierzkowice, Gmina została podzielona na 14 sołectw (wykaz sołectw wraz z pełniącymi funkcję sołtysami poniżej).

Wykaz sołectw wraz z pełniącymi funkcję sołtysami

1. Wyżnica- Kolonia – sołtys Bańka Wiesław
2. Wyżnianka – sołtys Duda Marek
3. Krzywie – sołtys Dudek Janina
4. Dzierzkowice – Rynek – sołtys Szafran Kamil
5. Terpentyna – sołtys Tokarski Henryk
6. Ludmiłówka – sołtys Mazurek Dorota
7. Wyżnica – sołtys Paziak Krzysztof
8. Wyżnianka – sołtys Szymański Robert

9. Dzierzkowice – Góry – sołtys Piekarcz Aneta
10. Dębina – sołtys Ćwik Mateusz
11. Dzierzkowice – Wola – sołtys Styliński Wiesław
12. Dzierzkowice – Zastawie – sołtys Tes Anna
13. Sosnowa Wola – sołtys Terelak Jarosław
14. Dzierzkowice – Podwody – sołtys Bis Tomasz

1.4. Ludność

Na terenie gminy Dzierzkowice zamieszkuje 5283 osób. W porównaniu do poprzednich (5290 na koniec roku 2022) lat liczba ludności utrzymuje się prawie na tym samym poziomie. Nieznaczne wahania związane są z procesem suburbanizacji – przenoszeniem się mieszkańców Kraśnika na teren gminy oraz migracjami.

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy gminę na koniec roku 2023 zamieszkiwało 5283 osób. W ciągu ostatniego roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o 7 osób. Największymi miejscowościami pod względem liczby ludności są: Terpentyna, Wyżnica-Kolonia, Ludmiłówka, Dzierzkowice-Wola, oraz Dzierzkowice-Podwody

Liczba mieszkańców w Gminie Dzierzkowice (stan na dzień 31/12/2023)

LP.	MIEJSCOWOŚĆ	MIESZKAŃCY					% OGÓŁU LUDNOŚCI GMINY
		M. STAŁE	M. CZASOWE	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	RAZEM	
1	DĘBINA	49	0	20	29	49	0,93%
3	DZIERZKOWICE-GÓRY	386	5	202	189	391	7,40%
4	DZIERZKOWICE- PODWODY	488	4	233	259	492	9,31%
5	DZIERZKOWICE-RYNEK	335	0	157	178	335	6,34%
6	DZIERZKOWICE-WOLA	508	5	259	254	513	9,71%
7	DZIERZKOWICE- ZASTAWIE	463	1	230	234	464	8,78%
8	KRZYWIE	163	0	86	77	163	3,09%
9	LUDMIŁÓWKA	519	2	247	274	521	9,86%
10	SOSNOWA WOLA	256	2	124	134	258	4,88%
11	TERPENTYNA	537	10	294	253	547	10,35%
12	WYŻNIANKA	186	1	95	92	187	3,54%
13	WYŻNIANKA-KOLONIA	395	2	192	205	397	7,51%

14	WYŻNICA	434	1	231	204	435	8,23%
15	WYŻNICA-KOLONIA	528	3	254	277	531	10,05%
RAZEM:		5247	36	2624	2659	5283	100,00%

Źródło: Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Dzierzkowice na lata 2016-2022 oraz opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności Gminy Dzierzkowice

W 2023 roku na terenie Gminy Dzierzkowice mieszkało:

- 946 osób w wieku przedprodukcyjnym
- 3205 osób w wieku produkcyjnym
- 1132 osób w wieku poprodukcyjnym

Patrząc na powyższe dane i zestawiając je z danymi za rok 2022 zwrócić uwagę należy na spadek liczby osób w wieku produkcyjnym i spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym a wzrost osób w wieku poprodukcyjnym.

Ludność w wieku produkcyjnym (nieznacznie zmniejszona liczba osób w stosunku do roku 2022) jest bardzo istotnym czynnikiem wpływającym na rozwój społeczno-ekonomiczny regionu oraz istotnym elementem siły produkcyjnej społeczeństwa. Natomiast niskowa tendencja w liczbie ludności w wieku przedprodukcyjnym wraz z upływem czasu będzie determinować liczebność i strukturę ludności w wieku produkcyjnym.

Powyższe dane wskazują na tendencje starzenia się społeczeństwa Gminy Dzierzkowice, która jest niestety zgodna z tendencją ogólnokrajową.

1.5. Zatrudnienie i bezrobocie

Bezrobocie w gminie Dzierzkowice, ma częściowo charakter strukturalny. Nie jest więc możliwe szybkie jego ograniczenie i konieczne jest podjęcie szeregu zintegrowanych działań służących rozwiązaniu tego problemu. Procentowe określenie bezrobocia w okresie ostatnich kilku lat jest zupełnie niemożliwe ze względu na brak danych GUS odnośnie aktywności zawodowej mieszkańców. GUS udostępnia natomiast dane na temat bezrobocia rejestrowanego wśród osób w wieku produkcyjnym.

Według danych Banku Danych Lokalnych liczba bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2023 roku na terenie gminy wyniosła 205 osoby (3 osób mniej w stosunku do roku 2022).

Dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego dowodzą, iż bezrobocie na terenie Gminy Dzierzkowice nieznacznie spadło w stosunku do roku poprzedniego.

1.6. Przedsiębiorczość w Gminie Dzierzkowice

W gminie rozwinięty jest handel, usługi oraz transport, jednakże miejscem zatrudnienia dla wielu mieszkańców jest miasto Kraśnik.

W strukturze własnościowej podmiotów przeważa sektor prywatny nad publicznym. W 2023 roku według centralnej ewidencji działalności gospodarczej na terenie Gminy Dzierzkowice zarejestrowanych było 182 podmiotów gospodarczych. Wiodącym typem działalności gospodarczej w gminie, zgodnie z danymi BDL GUS, jest handel hurtowy i detaliczny. Ważną i popularną na terenie gminy branżą jest również budownictwo.

Jeśli chodzi o strukturę wielkości podmiotów gospodarczych w Polsce należy zauważyć zdecydowaną dominację mikroprzedsiębiorstw zatrudniających od 0 do 9 pracowników. Często mikroprzedsiębiorstwa mają charakter rodzinny. Pomimo, że liczbowo stanowią one duży procent, to stwarzają miejsca pracy tylko do małej liczby ogółu zatrudnionych i nie oferują zbyt atrakcyjnych warunków pracy. Podobny trend zachodzi w Gminie Dzierzkowice gdzie dominują mikro i małe przedsiębiorstwa. Niestety na terenie gminy Dzierzkowice, nie ma zlokalizowanych dużych zakładów przemysłowych, co bezpośrednio przekłada się na brak wpływów środków do budżetu gminy z podatku CIT i podatku od nieruchomości.

1.7. Współpraca z innymi samorządami i instytucjami

Gmina Dzierzkowice od roku 2015 rozpoczęła współpracę międzynarodową i zawarła umowę z miastem partnerskim na Węgrzech – Kaba. Umowa została podpisana w dniu 18 maja 2015 roku. W ramach współpracy podejmowane są inicjatywy mające na celu pobudzenie rozwoju gospodarczego i społecznego u poszczególnych partnerów. Wzajemne kontakty umożliwiły poznawanie kultury, tradycji i historii naszych partnerów. Ważnym elementem naszej współpracy jest wymiana doświadczeń i pomysłów w kwestiach ustroju państwa i funkcjonowania samorządów.

W roku 2023 delegacja z partnerskiego miasta Kaba na Węgrzech gościła w Dzierzkowicach i uczestniczyła w BICYKLIADZIE.

Ponadto w sierpniu 2023 roku Gmina Dzierzkowice podpisała umowę o współpracy z rumuńskim miastem ALESD. W ramach podjętych działań samorządy planują działania mające na celu wymianę młodzieży szkolnej oraz współpracę gospodarczą. W roku 2023 na zaproszenie burmistrza rumuńskiego miasta ALESD, delegacja z Gminy Dzierzkowice

uczestniczyła w obchodach dni miasta oraz wspólnie ze strażakami z OSP z terenu gminy w obchodach święta narodowego Rumunii.

Gmina Dzierzkowice współpracuje z innymi samorządami lokalnymi – Powiatem Kraśnickim, Samorządem Województwa Lubelskiego. Wymiernym tego efektem są wspólne inwestycje realizowane przez Gminę Dzierzkowice i inne samorzady takie jak:

- przebudowa chodników przy drogach powiatowych,
- budowa dróg dojazdowych do pól w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych z budżetu Województwa Lubelskiego
- przebudowa nawierzchni dróg powiatowych,
- dofinansowanie badań profilaktycznych dla dzieci w ramach projektu NIE nowotworom u dzieci,

Współpraca Gminy Dzierzkowice nie ogranicza się jedynie do współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego. Gmina na bieżąco współpracuje ze stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania Ziemi Kraśnickiej. Efektem tych działań są pozyskane środki na projekty realizowane przez Gminę Dzierzkowice.

Samorząd Gminny współpracuje z działającymi na terenie gminy organizacjami pozarządowymi:

- Stowarzyszeniem „Wokół Dzierzkowic”,
- Stowarzyszeniem "Szansa dla Ludmiłówki",
- Stowarzyszeniem „Razem dla przyszłości”,
- Uczniowskim Ludowym Klubem Sportowym „DZIERZKOWICE”,
- Uczniowskim Tenisowym Klubem Sportowym w Dzierzkowicach,
- Ochotniczymi Strażami Pożarnymi z terenu Dzierzkowic (OSP Dzierzkowice – Rynek, OSP Dzierzkowice – Wola, OSP Ludmiłówka, OSP Sosnowa Wola),
- Kołami Gospodyń Wiejskich z terenu gminy (KGW GRYCZANKI z Dzierzkowic – Woli, KGW ZALESIANKI z Ludmiłówki, KGW Dzierzkowice – Góry, KGW DZIERZKOWIANKI z Terpentyny i Dzierzkowic – Rynku, KGW Dzierzkowice – Zastawie),
- Klubem Seniora działający przy Gminnym Ośrodku Kultury w Dzierzkowicach.

2. FINANSE GMINY ORAZ REALIZACJA INESTYCJI I REMONTÓW

2.1. Budżet Gminy Dzierzkowice w roku 2023

Dochody ogółem

32 445 254,71 zł
wykonane w 2023 r.
-4,26%
do roku 2022

Dochody ogółem na mieszkańca

6 204,87 zł
wykonane w 2023 r.
-4,35%
do roku 2022

Dochody bieżące na mieszkańca

4 825,20 zł
Wartość wskazuje na poziom transferów bieżących do budżetu.

Dochody majątkowe na mieszkańca

1 379,67 zł
Wartość wskazuje na skuteczność działań w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków na inwestycje.

Dochody własne na mieszkańca

1 380,20 zł
Wartość wskazuje na poziom samodzielności finansowej jednostki i poziom elastyczności budżetu.

Dochody unijne na mieszkańca

219,14 zł
Wartość wskazuje na aktywność jednostki w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych.

Najważniejszym źródłem dochodów Gminy Dzierzkowice w 2023 roku były subwencje ogólne z budżetu państwa. Wpływy w kwocie 11 722 622,00 zł stanowiły 36,13% wszystkich dochodów Gminy. Pięć najistotniejszych pozycji po stronie dochodowej budżetu Gminy składa się łącznie na 79,73% wszystkich wpływów. Najważniejszym źródłem dochodów własnych

Gminy Dzierzkowice w 2023 roku były wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, które wyniosły 2 490 716,00 zł i generowały 7,68% wpływów do budżetu. Istotnymi źródłami dochodów własnych gminy były również wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych, wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw oraz wpływy z podatku od nieruchomości, wykonane odpowiednio w wysokości 960 440,64 zł, 893 972,88 zł i 773 369,50 zł.

Wykres 1: 10 głównych źródeł dochodów Gminy Dzierzkowice w 2023 roku

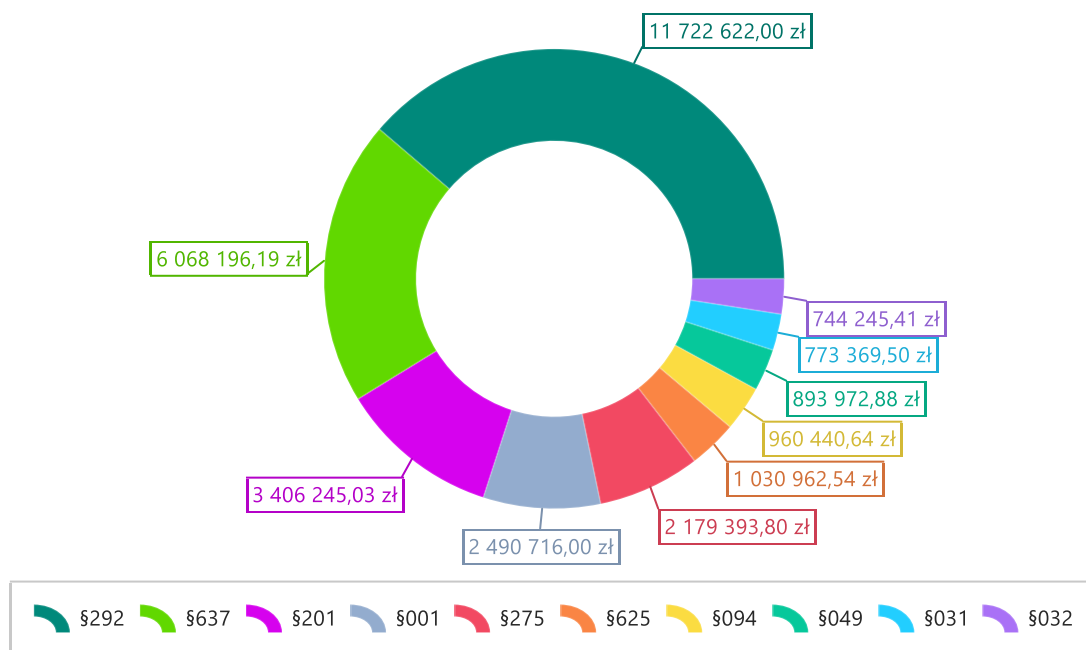


Tabela 1: Dochody Gminy Dzierzkowice w 2023

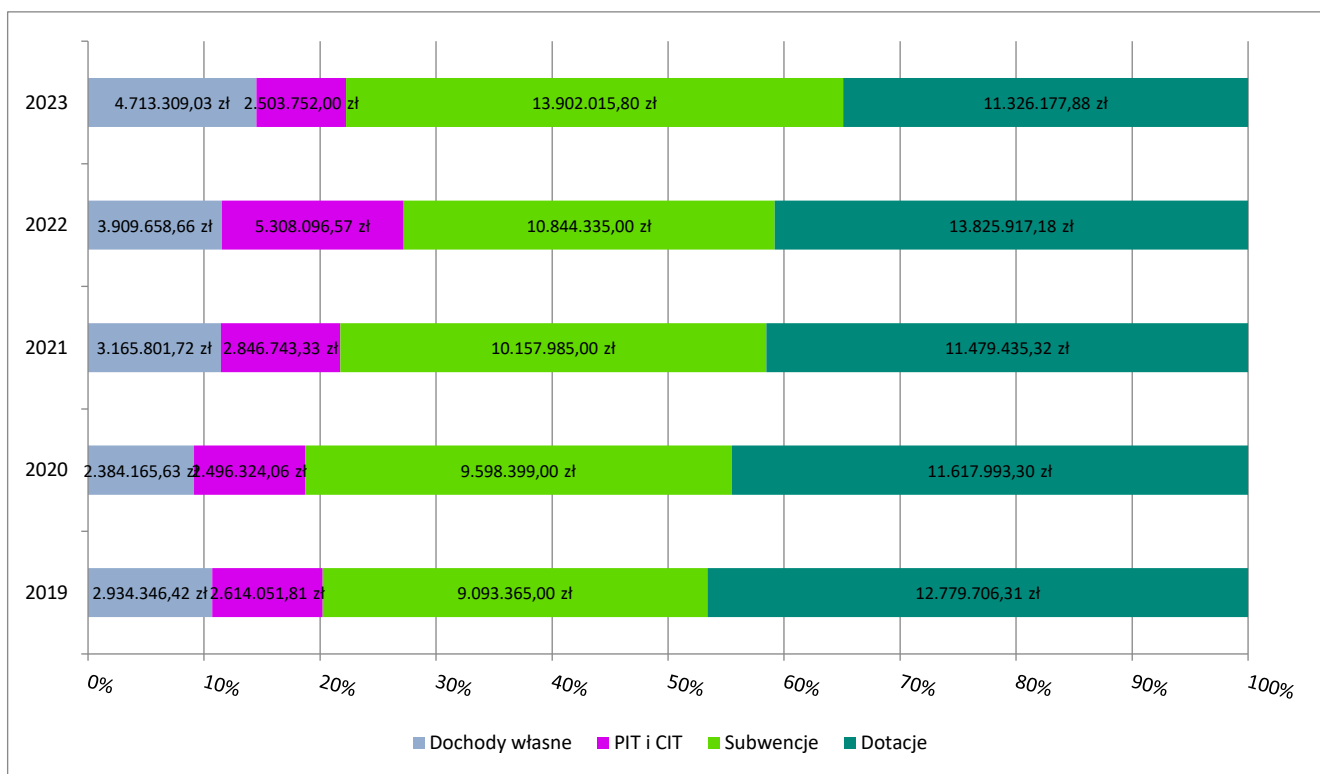
Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
292	Subwencje ogólne z budżetu państwa	11 722 622,00
637	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	6 068 196,19
201	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	3 406 245,03
001	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	2 490 716,00
275	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	2 179 393,80
625	Dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy,	1 030 962,54

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
	lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	
094	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	960 440,64
049	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	893 972,88
031	Wpływy z podatku od nieruchomości	773 369,50
032	Wpływy z podatku rolnego	744 245,41
203	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	628 316,30
097	Wpływy z różnych dochodów	621 023,73
050	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	177 832,54
075	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	142 231,42
033	Wpływy z podatku leśnego	138 155,34
629	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	114 909,36
034	Wpływy z podatku od środków transportowych	60 769,03
048	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	45 245,96
217	Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	26 547,64
091	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	19 612,15
210	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	18 424,52
095	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	17 398,29
236	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	17 070,07
083	Wpływy z usług	16 992,64

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
066	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	16 913,58
036	Wpływy z podatku od spadków i darowizn	15 443,93
041	Wpływy z opłaty skarbowej	14 713,00
027	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	14 450,08
244	Dotacja otrzymana z państwowego funduszu celowego na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	14 329,00
002	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	13 036,00
218	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	9 664,97
064	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	8 408,00
246	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	6 582,33
096	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	5 000,00
069	Wpływy z różnych opłat	3 519,72
206	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	2 000,00
047	Wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności	1 889,00
295	Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności	1 678,21
240	Wpływy do budżetu pozostałości środków finansowych gromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej	1 341,48
092	Wpływy z pozostałych odsetek	1 331,77
076	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	225,66
055	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	35,00

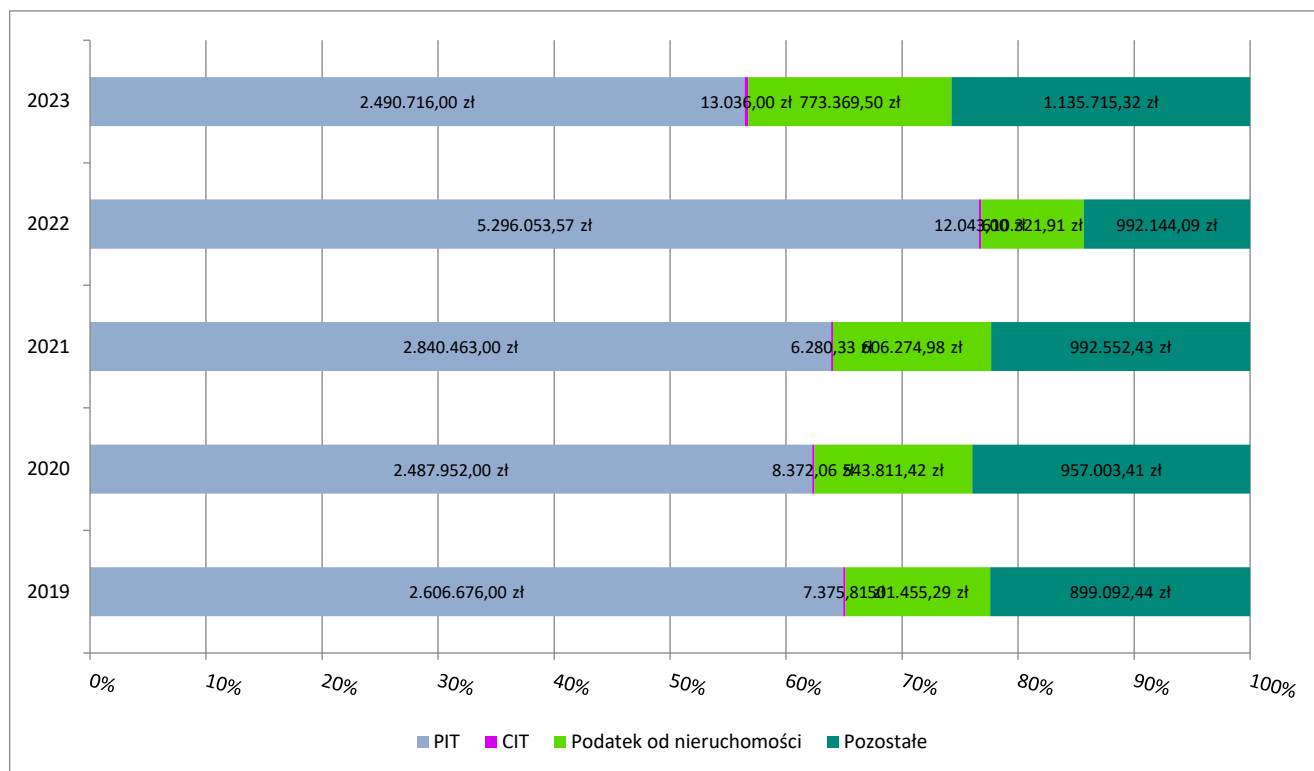
Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
077	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	0,00
035	Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej	0,00
090	Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	0,00
	Razem	32 445 254,71

Wykres 2: Dochody Gminy Dzierzkowice wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022



*z uwagi na pośredni charakter w ramach zestawienia z dochodów własnych wydzielono PIT i CIT

Wykres 3: Dochody podatkowe Gminy Dzierzkowice wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022



Łączny koszt skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w 2023 roku: 947 949,02 zł.

Łączny koszt udzielenia ulg i zwolnień podatkowych w 2023 roku: 428 726,22 zł.

Udział dotacji inwestycyjnych w dochodach ogółem

22,23%
+ 10,51 pp.
do roku 2022

W strukturze dochodów budżetowych Gminy Dzierzkowice w 2023 roku znalazły się dotacje inwestycyjne. Wartość wykonanych dotacji w 2023 roku wyniosła 7 214 068,09 zł, z czego 1 030 962,54 zł było środkami pochodzącymi z budżetu środków europejskich.

Wydatki ogółem

35 151 660,92 zł
wykonane w 2023 r.
-1,27%
do roku 2022

Wydatki ogółem na mieszkańca

6 722,44 zł

wykonane w 2023 r.

-1,37%

do roku 2022

Wydatki bieżące na mieszkańca

4 492,05 zł

Wartość wskazuje na poziom środków, jaki przeznaczano na realizację zadań bieżących jednostki.

Wydatki majątkowe na mieszkańca

2 230,39 zł

Wartość wskazuje na poziom nakładów na realizację inwestycji oraz przyjęte priorytety w zakresie realizacji zadań własnych.

Środki własne na inwestycje

1 742 024,70 zł

Wartość nadwyżki operacyjnej pomniejszona o spłatę długu. Wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Wydatki zrealizowane z dofinansowaniem

6 219 461,69 zł

Wartość wydatków zrealizowanych z udziałem środków zewnętrznych. Świadczy o aktywności JST w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania.

W 2023 roku Gmina Dzierzkowice najwięcej środków przeznaczyła na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania. Wykonano je na poziomie 11 331 810,66 zł, co stanowiło 32,24% wydatków Gminy. Znaczący udział w strukturze odegrały wydatki zrealizowane w ramach transportu i łączności. Na realizację zadań z tego zakresu wydatkowano łącznie 4 600 108,53 zł, co stanowiło 13,09% wydatków Gminy. Wydatki z zakresu rolnictwa i łowiectwa zrealizowano na poziomie 4 584 281,46 zł, co stanowiło 13,04% wydatków Gminy. Wydatki z zakresu gospodarki mieszkaniowej wykonano w wysokości 3 210 131,27 zł, co stanowiło 9,13% wydatków Gminy, natomiast w ramach administracji publicznej wydatkowano 3 103 727,16 zł, co stanowiło 8,83% wydatków Gminy.

Należy zauważyć, że Gmina Dzierzkowice zrealizowała wydatki bieżące na oświatę w wysokości 11 232 381,81 zł. Natomiast subwencję oświatową otrzymała na poziomie

6 129 525,00 zł. Oznacza to, że pokrycie wydatków oświatowych subwencją oświatową stanowiło 54,57%.

Warto zwrócić uwagę, że Gmina Dzierzkowice zrealizowała inwestycje na kwotę 11 662 724,66 zł. Zestawiając to z otrzymanymi dotacjami w wysokości 7 214 068,09 zł, należy wskazać, że pokrycie inwestycji dotacjami wyniosło 61,86%.

Szczegóły dotyczące wydatków Gminy Dzierzkowice przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2: Wydatki Gminy Dzierzkowice w 2023

Dział	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
801	Oświata i wychowanie	11 331 810,66
600	Transport i łączność	4 600 108,53
010	Rolnictwo i łowiectwo	4 584 281,46
700	Gospodarka mieszkaniowa	3 210 131,27
750	Administracja publiczna	3 103 727,16
855	Rodzina	2 660 538,60
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 374 051,99
852	Pomoc społeczna	1 217 410,48
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	839 329,00
926	Kultura fizyczna	321 480,34
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	298 220,37
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	208 187,08
720	Informatyka	151 265,50
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	103 521,15
851	Ochrona zdrowia	74 835,34
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	54 334,33
757	Obsługa długu publicznego	14 737,66
710	Działalność usługowa	3 690,00
758	Różne rozliczenia	0,00
	Razem	35 151 660,92

Zadłużenie Gminy Dzierzkowice

3 300 000,00 zł

na koniec 2023 r.

Zadłużenie na mieszkańca

631,10 zł

na koniec 2023 r.

Wynik budżetu ogółem

-2 706 406,21 zł

Określa nominalną różnicę pomiędzy wysokością uzyskanych dochodów i zrealizowanych wydatków.

Wynik budżetu bieżącego

1 742 024,70 zł

Wartość wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji i spłaty zobowiązań bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Zadłużenie w stosunku do dochodów

10,17%

Wartość wskazuje na udział kwoty długu w dochodach budżetowych.

Koszt obsługi długu

14 737,66 zł

Wartość wydatków na zapłatę odsetek.

Kwota długu w 2023 wzrosła z poziomu 0,00 zł do poziomu 3 300 000,00 zł. Należy zauważyć, że wzrost zadłużenia jest zjawiskiem sektorowym. Na przestrzeni ostatniego roku zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego wzrosło o 13,10%, przy czym wzrost zadłużenia gmin wyniósł 13,84%. Wzrost zadłużenia jest bezpośrednio związany ze spadkiem wyniku operacyjnego, co zwiększa konieczność skorzystania ze środków zwrotnych m.in. na zapewnienie wkładu własnego do realizowanych inwestycji.

2.2. Inwestycje wspólne z innymi samorządami

W roku 2023 Gmina Dzierzkowice realizowała wspólne inwestycje z innymi samorządami m.in.:

- dotacja celowa dla powiatu kraśnickiego na realizację wspólnej inwestycji – zadanie inwestycyjne pn.: "Przebudowa drogi powiatowej Nr 2639L Józefów-Dzierzkowice" – plan 2 250 000 zł. / wykonanie 2 249 046,87 zł

2.3. Fundusz Sołecki w Gminie Dzierzkowice

Gmina Dzierzkowice uchwałą Rady Gminy nr V/22/2015 z dnia 24 marca 2015 wprowadziła realizację funduszu sołeckiego, jednak w roku 2023 nie wpłynęły żadne wnioski w tym zakresie.

3. PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przewiduje istnienie dwóch dokumentów, na podstawie których gmina prowadzi politykę i gospodarkę przestrzenną: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego. Aktualnie w Polsce tylko ok. 30% kraju pokryte jest aktualnymi Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego. Gmina Dzierzkowice posiada dokumenty planistyczne dla całego swojego obszaru, są one aktualizowane w miarę potrzeb.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem określającym ogólny zarys polityki przestrzennej gminy uwzględniający czynniki i ograniczenia rozwoju przestrzennego. Studium nie jest aktem prawnym obowiązującym mieszkańców i podmioty gospodarcze, zatem nie może być podstawą wydawania decyzji administracyjnych dotyczących zagospodarowania terenu. Opracowanie i uchwalenie studium jest obowiązkowe, a jego opracowanie powinno poprzedzać sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Gmina Dzierzkowice posiada Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego uchwalone przez Radę Gminy Dzierzkowice uchwałą Nr VII/55/2019 z dnia 18 czerwca 2019 r.

Podstawowym narzędziem polityki przestrzennej gminy jest miejscowy plany zagospodarowania przestrzennego, który jest aktem prawa miejscowego. Oznacza to, że jest wiążący dla organów samorządowych gminy, instytucji publicznych, podmiotów gospodarczych i wszystkich obywateli. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem, który wyznacza ramy i przesądza o gospodarce przestrzennej gminy. Obecnie obowiązujący plan został opracowany w 2003 roku i uchwalony przez Radę Gminy Dzierzkowice uchwałą Nr V/28/2003 z dnia 31 marca 2003r. (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego Nr 67 poz. 1826 z dnia 20 maja 2003r.). Od tego czasu Gmina Dzierzkowice dokonywała częściowych zmian i aktualizacji zapisów tego dokumentu. Obecnie trwa procedura kolejnej zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dzierzkowice. W styczniu 2022 r. Rada Gminy uchwaliła I etap zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dzierzkowice.

4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

4.1. Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Operatorem sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w gminie jest utworzone przez Gminę Dzierzkowice Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Dzierzkowice Sp. z o.o. Sieć wodociągowa w Gminie Dzierzkowice jest dobrze rozwinięta, wszystkie gospodarstwa domowe mają możliwość korzystania z wodociągu. Doprowadzoną wodę do mieszkania ma 100% mieszkańców. Łączna długość sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi 60,2 km, ilość przyłączy 1835. Sieć wodociągową mają wszystkie miejscowości na terenie gminy. Źródłem zaopatrzenia w wodę dla gminy są 4 ujęcia wód głębinowych w miejscowościach: Ludmiłówka, Krzywie, Wyżnica-Kolonia i Dzierzkowice-Góry. Dla miejscowości Wyżnianka - Kolonia dostawcą wody jest Kraśnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji. Stan techniczny infrastruktury wodociągowej jest zróżnicowany z racji swojego wieku. Gmina rozpoczęła proces modernizacji sieci wodociągowej, która wymaga już w niektórych miejscowościach przebudowy, modernizacji lub wymiany. W roku 2023 zakończyła się duża inwestycja wodociągowej: „Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej w Gminie Dzierzkowice. Zakres tego zadania obejmował m. in. gruntowną modernizację ujęcia wody w m. Dzierzkowice-Góry oraz Wyżnica-Kolonia, rozbudowę sieci wodociągowej w m. Wyżnica-Kolonia, montaż 4 przepływomierzy sieciowych, wymianę prawie 1000 starych wodomierzy na nowe z nakładką radiową. Samorząd nieustannie stara się o środki na kolejne inwestycje wodociągowe.

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wynosi 28,3 km. Z kanalizacji w gminie korzysta około 36,9% mieszkańców. W sieć kanalizacyjną wyposażone są tylko niektóre miejscowości w gminie takie jak: Dzierzkowice-Podwody i Wyżnianka, Dzierzkowice-Zastawie, Dzierzkowice-Rynek, część miejscowości Terpentyna, Dzierzkowice-Góry, Dzierzkowice-Wola. Gmina planuje budowę zbiorczej sieci kanalizacyjnej w miejscowościach Wyżnica, Wyżnica-Kolonia, Wyżnianka-Kolonia i Krzywie. W miejscowości Ludmiłówka i w zabudowie rozproszonej miejscowości Terpentyna realizowany jest program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Obecnie na terenie gminy funkcjonuje ok. 110 przydomowych oczyszczalni.

W gminie działa jedna mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w m. Terpentyna o przepustowości 260 m³ na dobę. Do niej doprowadzane

są ścieki ze skanalizowanych miejscowości. Aktualnie oczyszczalnia jest po gruntownej przebudowie i spełnia wszystkie obowiązujące standardy.

4.2. Infrastruktura gazowa

Sieć gazowa na terenie gminy jest bardzo dobrze rozwinięta. Przez obszar gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia, z którego zasilana jest sieć rozdzielcza ze stacji redukcyjno-pomiarowej zlokalizowanej w miejscowości Wyżnica. Wszystkie sołectwa mają dostęp do zbiorczej sieci gazowej, do której podłączonych jest około 40% mieszkań. Z instalacji gazowej w gminie korzysta 47% mieszkańców. Paliwo gazowe kupowane jest w ramach tzw. Grupy zakupowej z innymi samorządami – m.in. z gminami Kraśnik, Zakrzówek, Szastarka, Gościeradów. Tego typu forma zakupu gazu jest znacznie tańsza, gdyż dostawca oferuje cenę dla całej grupy – czyli dla dużego odbiorcy – niższą niż dla pojedynczych samorządów. Postępowanie przetargowe za okres sporządzenia raportu odbyło się w 2022 roku, cena za 1 kWh gazu wynosi 10,69 gr. i obowiązywała do 2023 roku.

4.3. Infrastruktura energetyczna i oświetlenie uliczne

Stan techniczny sieci energetycznej na poszczególnych obszarach gminy jest zróżnicowany i w części sołectw wymaga pilnej modernizacji. Nie notuje się większych problemów z dostarczaniem energii elektrycznej do budynków i gospodarstw domowych. Praktycznie każdy indywidualny odbiorca może zostać podłączony do sieci energetycznej. W dłuższej perspektywie należy uwzględnić inwestycje w zakresie infrastruktury niskonapięciowej, której stan techniczny z roku na rok się pogarsza.

Oświetlenie uliczne funkcjonuje w większości na infrastrukturze należącej do PGE Dystrybucja S.A. Powoduje to wysokie koszty związane z dzierżawą słupów elektroenergetycznych oraz konserwacją oświetlenia przez PGE Dystrybucja S.A.. Energia elektryczna niezbędna do potrzeb oświetlenia ulicznego kupowana jest w ramach tzw. Grupy zakupowej z innymi samorządami – m.in. z gminami Kraśnik, Zakrzówek, Szastarka. Tego typu forma zakupu energii jest znacznie tańsza, gdyż dostawca oferuje cenę dla całej grupy – czyli dla dużego odbiorcy – niższą niż dla pojedynczych samorządów. Postępowanie przetargowe za okres sporządzenia raportu odbyło się w 2022 roku, cena za 1 kWh energii wynosiła 1,044 zł i obowiązywała do 31.12.2023 roku.

4.4. Infrastruktura transportowa (w tym drogi)

Kluczowym elementem rozwoju gminy Dzierzkowice jest dobra dostępność komunikacyjna. Zewnętrzny układ infrastruktury drogowej stanowi sieć dróg powiatowych i gminnych. W obrębie gminy Dzierzkowice nie ma dróg krajowych i wojewódzkich. Brak jest także infrastruktury kolejowej, co powoduje, że przewóz towarów i osób odbywa się w całości w oparciu o transport drogowy. Drogi powiatowe i gminne pełnią dwie funkcje: wpływają na jakość życia mieszkańców, stanowią uzupełnienie infrastruktury drogowej krajowej i wojewódzkiej. Drogi gminne dojazdowe do pól są również wykorzystywane do turystyki rowerowej zarówno przez mieszkańców gminy jak i pobliskiego Kraśnika. Stały wzrost natężenia ruchu drogowego powoduje, że drogi te wymagają ciągłej modernizacji. Przez teren Gminy Dzierzkowice przebiega oznakowany szlak rowerowy do Kazimierza Dolnego.

Wykaz dróg publicznych – powiatowych i gminnych na terenie Gminy Dzierzkowice

L.P.	NAZWA DROGI	DŁUGOŚĆ OGÓŁEM (KM)	DŁUGOŚĆ NAWIERZCHNI TWARDEJ(KM)	DŁUGOŚĆ NAWIERZCHNI GRUNTOWEJ (KM)
DROGI GMINNE				
1	108522L NAZWA: DĘBINA – DROGA POWIATOWA NR 2639L	1,1	1,1	0
2	108523L ZASTAWIE – TERPENTYNA	1,65	1,37	0,28
3	108524 L LUDMIŁÓWKA - KSIĘŻOMIERZ OSADA	5,2	4,1	1,1
4	108525L DZIERZKOWICE GÓRY – DROGA POWIATOWA NR 2702L	2	2	0
5	108526L DROGA GMINNA NR 108525L – DO ZABUDOWY ROZPROSZONEJ W KIERUNKU LUDMIŁÓWKA	0,5	0,5	0
6	108527L DROGA POWIATOWA NR 2702L –KRZYWIE DOLNE –KRZYWIE GÓRNE	1,8	1,1	0,7
7	108528L DROGA GMINNA NR 108527L – DROGA GMINNA NR 108529L KRZYWIE	0,6	0,6	0
8	108529L DZIERZKOWICE RYNEK- KRZYWIE - KOL. WYŻNIANKA –KRAŚNIK FABRYCZNY	4,1	4,1	0
9	108530L WYŻNICA – KRAŚNIK FABRYCZNY (GRANICA MIASTA)	1,1	1,1	0

10	108531L DROGA POWIATOWA NR 2702L – DZIERZKOWICE PODWODY –SUCHODOŁY –LIŚNIK DUŻY	3,9	3,43	0,47
11	108532L WYŻNIANKA –GRANICA GMINY GOŚCIERADÓW	3,1	2,83	0,27
12	108533L DROGA POWIATOWA NR 2702L - KOL WYŻNICA - DROGA POWIATOWA NR 2702L	3,45	3,45	0
13	108534L DROGA POWIATOWA NR 2702L – PODWODY –KRZYWIE –DROGA GMINNA NR 108529L	0,5	0,50	0,50
14	108535L DROGA POWIATOWA NR 2701L – TERPENTYNA – DROGA GMINNA NR 108523L	0,7	0,7	0
15	108536L DROGA GMINNA NR 108523L – TERPENTYNA – DROGA POWIATOWA NR 2640L	1,65	1,65	0
16	108537L DROGA POWIATOWA NR 2639L – ZASTAWIE I – DROGA POWIATOWA NR 2639L	1,1	1,1	0
17	108538L DROGA POWIATOWA NR 2639L – SOSNOWA WOLA-GRANICA GMINY JÓZEFÓW N/WISŁĄ	0,5	0,5	0
18	108679L DROGA GMINNA 108680L – DZIERZKOWICE ZASTAWIE – DR GM.108681L – LUDMIŁÓWKA- DZIERZKOWICE WOLA	3,66	3,66	0
19	108680L DROGA POWIATOWA NR 2639L – DZIERZKOWICE ZASTAWIE (WYGON)	2,1	1,185	0,915
20	108681L DROGA GMINNA 108524L LUDMIŁÓWKA – DROGA POWIATOWA 2639L W M. DZIERZKOWICE WOLA	5,99	3,135	2,855
21	108687L DROGA POWIATOWA NR 2639L – SOSNOWA WOLA	1,66	0,567	1,093
22	108688L DROGA POWIATOWA 2639L - DZIERZKOWICE –WOLA	2,1	1,75	0,35
23	108689L DZIERZKOWICE ZASTAWIE - DROGA GMINNA108679L	1,9	1,9	0
	RAZEM	50,36	36,56	13,8
DROGI POWIATOWE				
1	2639L JÓZEFÓW – DZIERZKOWICE	8,465	8,465	0
2	2640L BOISKA IDALIN – DZIERZKOWICE	2,854	0,96	1,894
3	2702L DZIERZKOWICE – KRAŚNIK	7,329	7,329	0
4	2701L WILKOŁAZ –URZĘDÓW – LUDMIŁÓWKA – ANNOPOL	9,956	9,956	0
5	2703L WYŻNIANKA – KRAŚNIK FABRYCZNY	1,209	1,209	0
	RAZEM	29 813	27 919	1 894

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Dzierzkowice

Gmina Dzierzkowice nieustannie modernizuje infrastrukturą drogową. Środki na ten cel pozyskiwane są zarówno z funduszy rządowych, samorządowych jak i ze środków Unii Europejskiej. Corocznie Gmina Dzierzkowice współpracuje z Powiatem Kraśnickim przy odnowie dróg powiatowych, które przebiegają przez Gminę Dzierzkowice. Ze środków własnych i zewnętrznych odnawiane są drogi gminne i drogi dojazdowe do pól.

W roku 2023 dokonano następujących inwestycji i remontów dróg gminnych i powiatowych:

I. Roboty Inwestycyjne

1. Dotacja celowa dla Powiatu Kraśnickiego - dofinansowanie kosztów robót budowlanych pn: **"Przebudowa drogi pow. nr 2639L Józefów-Dzierzkowice"** - Kwota dotacji celowej dla Powiatu Kraśnickiego - 2 249 046,87 zł

2. Przebudowa infrastruktury drogowej w ramach programu Polski Ład- Etap I Termin realizacji etapu I : 30.08.2023. W ramach etapu I wykonano nw. zadania:

Zadanie nr 1

Przebudowa drogi gminnej nr 108524L od km 0+780 do km 1+995 w m. Ludmiłówka gm. Dzierzkowice

Zakres robót: roboty nawierzchniowe -wykonanie dwuwarstwowej nawierzchni z mieszanki mineralno-asfaltowej ,roboty wykończeniowe i konserwacyjne, profilowanie poboczy gruntowych, utwardzenie poboczy gruntowych, korekta wysokościowa zjazdów utwardzonych

Wartość robót : 635 589,71 zł

Zadanie nr 2

Przebudowa drogi wewnętrznej na działce o nr ew. 33 od km 0+000 do km 0+907 w m. Terpentyna gm. Dzierzkowice

Zakres robót: podbudowa -wykonanie dwuwarstwowej podbudowy zasadniczej z mieszanki niezwiązanej z kruszywem, roboty nawierzchniowe: wykonanie dwuwarstwowej nawierzchni z mieszanki mineralno-asfaltowej, roboty wykończeniowe: wykonanie utwardzenia poboczy z mieszanki niezwiązanej z kruszywem

Wartość robót: 532 838,34 zł

Zadanie nr 3

Przebudowa drogi wewnętrznej na działce o nr ew. 1415/20 i 543 od km 0+505 do km 1+270 w m. Dzierzkowice -Podwody gm. Dzierzkowice.

Zakres robót:

- likwidacja miejsc przełomowych, roboty zimne dla pogłębienia koryta pod warstwy podbudowy z transportem, wykonanie dwuwarstwowej podbudowy z mieszanki niezwiązanej z kruszywem, roboty nawierzchniowe - wykonanie dwuwarstwowej nawierzchni z mieszanki mineralno-asfaltowej, - roboty wykończeniowe – utwardzenie poboczy z mieszanki niezwiązanej z kruszywem oraz profilowanie poboczy gruntowych,

Wartość robót: 315 669,66 zł

Zadanie nr 4

Przebudowa drogi wewnętrznej na działce o nr ew. 256 od km 0+800 do km 1+480 w m. Dzierzkowice Góry gm. Dzierzkowice.

Zakres robót: roboty nawierzchniowe: wykonanie dwuwarstwowej nawierzchni z mieszanki mineralno-asfaltowej, - roboty wykończeniowe – wykonanie utwardzenia poboczy z mieszanki niezwiązanej z kruszywem

Wartość robót: 207 937,65 zł

Zadanie nr 5

Przebudowa drogi wewnętrznej na działkach o nr ew. 174, 170/1, 169 w m. Terpentyna gm. Dzierzkowice

Zakres robót: wykonanie nawierzchni z masy min-asfaltowej, na podbudowie z kruszywa łamanego grubości , wykonanie chodnika dla pieszych długości 135,4 m, o nawierzchni z betonowej kostki brukowej grubości 6 i 8 cm, na podbudowie z piasku stabilizowanego cementem, obramowany krawężnikiem betonowym 15x30 cm i obrzeżem betonowym, wykonanie obustronnych poboczy z kruszywa łamanym

Wartość robót 196 709,59 zł

Ogółem wartość robót dla etapu I wyniosła: 2 031 174,17 zł

II. Ważniejsze zadania pozainwestycyjne (remontowe i utrzymaniowe) na sieci dróg gminnych, wewnętrznych i dojazdowych do pól realizowane w sołectwach Gminy Dzierzkowice finansowane z wydatków na Rady Sołectkie:

- roboty remontowe –(dostawa i wbudowanie kruszywa drogowego) w ilości łącznej 500 ton celem utwardzenia trudno-przejezdnych odcinków dróg gminnych, wewnętrznych i dojazdowych o nawierzchni gruntowej na terenie sołectw gminy, wartość zakupionego i wbudowanego kruszywa: 64 375,00 zł;

- roboty remontowe – profilowanie nawierzchni gruntowych dróg gminnych i wewnętrznych: wykonanie profilowania mechanicznego równiarką samojezdną lub

koparko-ładowarką, odcinków dróg o nawierzchni gruntowej na terenie sołectw Gminy Dzierzkowice, wartość robót- 14 984,47 zł;

- roboty remontowe – remont przyczółków mostu w ciągu drogi gminnej nr 108530L w m. Wyżnica, wartość robót- 33 456,00 zł;

- roboty remontowo-utrzymaniowe – odmulenie i pogłębienie rowów odpływowych zlokalizowanych na działkach własności Gminy Dzierzkowice w m. Dzierzkowice-Zastawie i Dzierzkowice-Wola, na odcinkach o łącznej długości 0,65 km, wartość robót 9 225,00 zł;

- roboty utrzymaniowe na sieci dróg gminnych i wewnętrznych: koszenie poboczy i placów, usuwanie odrostów i gałęzi ze skrajni dróg gminnych i wewnętrznych, remont cząstkowy nawierzchni bitumicznych na terenie wszystkich sołectw Gminy, wartość robót – 30 178,30 zł.

Gmina Dzierzkowice jest członkiem Powiatowo-Gminnego Związku Komunikacyjnego Ziemi Kraśnickiej dzięki czemu na terenie samorządu funkcjonuje dotowany transport publiczny. Udział w związku oraz dotacje z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych sprawiają, iż transport publiczny jest stosunkowo tani, gdyż w większości jest dotowany środkami z funduszu. W roku 2023 na terenie Gminy Dzierzkowice transport świadczyły dwa podmioty Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z .o. z Kraśnika oraz Przedsiębiorstwo AR-Trans z Kraśnika. Dotacje z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych będą funkcjonowały również w roku 2024.

5. MIENIE KOMUNALNE

5.1. Grunty

Grunty ogółem – 164,462 ha wg. klaso - użytków w tym:

- orne : 10.2899 ha
- łąki: 1,1571 ha,
- pastwiska trwałe: 1.7685 ha,
- zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych Lzr : 17,1575 ha
- lasy Ls: 27,3245 ha,
- zadrzewione Lz : 2,500 ha,
- drogi: 95.2574 ha,
- inne tereny zabudowane: 7.0826 ha ,
- tereny przemysłowe Ba : 0,0681 ha,
- tereny rekreacyjno – wypoczynkowe Bz : 1,7964 ha
- nieużytki: 0,0600 ha.

5.2. *Obiekty użyteczności publicznej*

Obiekty oświatowe

1) Zespół Placówek Oświatowych z gminnym przedszkolem i halą sportową w m. Terpentyna, obiekty przekazane w trwały zarząd na rzecz ZPO w Terpentynie,

2) Zespół Placówek Oświatowych Filia w Dzierzkowicach-Woli, obiekty przekazane w trwały zarząd na rzecz ZPO w Terpentynie,

3) Szkoła Podstawowa w Ludmiłównie, obiekty przekazane w nieodpłatne użyczenie na rzecz Stowarzyszenia „Szansa dla Ludmiłówny” prowadzącego szkołę podstawową – likwidacja Szkoły Podstawowej w 2023r.

Dnia 30 października 2023r. budynek po Szkole Podstawowej w Ludmiłównie przekazano w nieodpłatne użyczenie Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Dzierzkowicach, aby możliwe było utrzymanie obiektu w należytym stanie do czasu znalezienia dla niego nowej funkcji.

4) Szkoła Podstawowa w Wyżnicy, obiekty przekazane w nieodpłatne użyczenie na rzecz Stowarzyszenia „Razem dla Przyszłości” prowadzącego szkołę podstawową.

Obiekty kulturalne

- 1) Świetlica Wiejska w m. Wyznica,
- 2) Klub Rolnika w m. Dzierzkowice-Podwody,
- 3) Dom Wiejski w m. Ludmiłówka,
- 4) Świetlica Wiejska w m. Dzierzkowice-Zastawie,
- 5) Wiejski Dom Kultury w m. Dzierzkowice-Wola,
- 6) Świetlica Wiejska w m. Sosnowa Wola.

Wszystkie obiekty kulturalne zostały przekazane w nieodpłatne użyczenie na rzecz Gminnego Ośrodka Kultury w Dzierzkowicach i w części na rzecz Ochotniczych Straży Pożarnych na realizację celów statutowych.

Lokale użytkowe Gminy Dzierzkowice

- 1) lokal użytkowy w budynku po Lecznicy WET w m. Terpentyna - 50,15 m²,
- 2) lokale w budynku Ośrodka Zdrowia w m. Terpentyna - 811,52 m²,
- 3) lokal użytkowy w budynku tzw. Mleczarni w m. Terpentyna - 68,87 m²,
- 4) lokal użytkowy w budynku tzw. Mleczarni w m. Terpentyna - 72,00 m²,
- 5) lokal użytkowy w budynku tzw. Mleczarni w m. Terpentyna - 54,96 m²,
- 6) pomieszczenie w budynku gospodarczym w m. Terpentyna - 61,00 m²,
- 7) pomieszczenia w budynku gospodarczym w m. Terpentyna - 25,62 m²,
- 8) pomieszczenia w budynku gospodarczym w m. Terpentyna - 19,5 m²,
- 9) lokal użytkowy w budynku usługowym przy Urzędzie Gminy w m. Terpentyna - 84,35 m²,
- 10) lokale użytkowe w budynku zlewni mleka w m. Dzierzkowice-Wola - 83,62 m²,
- 11) budynki o łącznej powierzchni 648,04 m² i budowle (baza SKR) w m. Terpentyna – Rewitalizacja obszaru i budynków zdegradowanych w miejscowości Terpentyna”
- 12) lokale użytkowe o powierzchni 240 m² (baza SKR) w m. Terpentyna - rozwiązanie umowy dzierżawy z dn. 31.08.2023 r. - Rewitalizacja obszaru i budynków zdegradowanych w miejscowości Terpentyna”

5.3. **Lokale mieszkalne**

Lokale mieszkalne:

- 1) Terpentyna tzw. Mały Dom Nauczyciela - 2 lokale o łącznej powierzchni 119,36 m²,
- 2) Terpentyna (Mleczarnia) - 3 lokale o łącznej powierzchni 193,76 m².

5.4. **Obiekty sportowe i place zabaw**

Obiekty sportowe

- 1) Wyżnica - boisko sportowe przy szkole z urządzeniami sportowymi i wyposażeniem,
- 2) Dzierzkowice-Wola – kompleks boisk sportowych przy szkole z urządzeniami sportowymi i wyposażeniem, korty tenisowe,
- 3) Ludmiłówka - boisko sportowe z urządzeniami sportowymi i wyposażeniem,
- 4) Terpentyna – pełnowymiarowe boisko sportowe z urządzeniami i wyposażeniem, sala gimnastyczna przy szkole podstawowej, hala pełnowymiarowa, kort tenisowy, siłownia zewnętrzna przy boisku sportowym.

Place zabaw

- 1) plac zabaw na placu o funkcji rekreacyjnej w m. Dzierzkowice-Rynek,
- 2) plac zabaw przy szkole podstawowej w m. Wyżnica,
- 3) plac zabaw przy Szkole Podstawowej w m. Dzierzkowice-Wola,
- 4) plac zabaw przy Świątlicy Wiejskiej w m. Dzierzkowice-Zastawie,
- 5) plac zabaw przy Szkole Podstawowej w m. Ludmiłówka - GOK Dzierzkowice
- 6) plac zabaw przy Domu Wiejskim w Ludmiłówce,
- 7) plac zabaw przy Klubie Rolnika w m. Dzierzkowice-Podwody,
- 8) plac zabaw przy Świątlicy Wiejskiej w m. Sosnowa-Wola.

5.5. **Gospodarowanie mieniem komunalnym**

W roku 2023 gmina Dzierzkowice zawarła umowy najmu dotyczące lokali użytkowych:

- 1) pomieszczenia o powierzchni 72,00 m² obręb Terpentyna,
- 2) pomieszczenia o powierzchni 59,85 m² obręb Terpentyna,
- 3) lokal mieszkalny o powierzchni 26,20 m² obręb Terpentyna.

6. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA

6.1. Gospodarowanie odpadami

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy Dzierzkowice w roku 2023 realizowany był na podstawie Umowy Nr IPS 272/1/2022 przez EKOLAND Sp. z o.o. z siedzibą ul. Piłsudskiego 14, 23-200 Kraśnik. Na podstawie w/w umowy wykonawca przyjął do realizacji zadanie w okresie 01.01.2023r. do 31.12.2023r.

W roku 2023 odebrano następującą ilość odpadów:

15 01 07 – opakowania ze szkła – 74,200 Mg

20 01 01 – papier i tektura – 15,260 Mg

20 01 99 – inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – 88,940 Mg

20 03 01 – niesegregowane odpady komunalne – 363,780 Mg

20 01 08 – odpady kuchenne ulegające biodegradacji – 2,820 Mg

Odpady odebrane z PSZOK w 2023r.:

16 01 03 – zużyte opony – 3,820 Mg

17 06 04 – materiały izolacyjne - 1,118 Mg

20 03 07 – odpady wielkogabarytowe – 41,020 Mg

20 01 35* – zużyte urządzenia elektryczne – 3,095 Mg

20 01 36 – zużyte urządzenia elektryczne – 0,935 Mg

17 02 03 – tworzywa sztuczne – 0,840 Mg

20 01 28 - Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27 – 0,180 Mg

17 03 80 – Odpadowa papa – 1,640 Mg

17 01 07 - Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06 – 2,260 Mg

17 02 02 – Szkło – 4,140 Mg

Łączna masa odebranych odpadów w roku 2023 z terenu Gminy Dzierzkowice: 604,048 Mg.

Biodopady kompostowane „u źródła” określono masy odpadów kompostowanych przez mieszkańców w przydomowych kompostownikach za rok 2023, dokonany przez

pomiar bezpośredni – dane od mieszkańców zebrane za pośrednictwem ankiet - 103,846 Mg

Wysokość opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w roku 2023 wynosiła:

- 1) stawka od osoby (nieruchomość zamieszkała bez kompostownika) – 23,00zł,
- 2) stawka od osoby (nieruchomość zamieszkała z kompostownikiem) – 18,00zł,
- 3) stawka od osoby – (nieruchomość zamieszkała bez segregacji odpadów) – 36,00zł,

6.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska

Gmina Dzierzkowice wykonuje ustawowe zadania z zakresu ochrony środowiska na swoim terenie.

Gmina ma charakter typowo rolniczy, nie występują na jej terenie zakłady o szczególnie uciążliwym charakterze dla środowiska. Widoczna jest tendencja wykształcania się większych gospodarstw rolnych i specjalizacji w rolnictwie. Na terenie gminy funkcjonuje kilka ferm drobiu.

Na przeważającym obszarze Gminy Dzierzkowice znajduje się Kraśnicki Obszar Chronionego Krajobrazu, występuje również jeden obszar sieci Natura 2000. Gmina od lat realizuje Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dzierzkowice. Na to zadanie pozyskiwane są środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie oraz z Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie w ramach realizowanych przez Samorząd Województwa projektów. Przez kilkanaście lat współpracy zgodnie z prawem usunięto i zutylizowano kilkaset Mg wyrobów azbestowych.

7. OŚWIATA I WYCHOWANIE

7.1. Szkoły, w tym punkty przedszkolne

Sieć placówek oświatowych w gminie Dzierzkowice jest dobrze rozwinięta. Do dnia 31 sierpnia 2023 roku działały trzy szkoły podstawowe znajdujące się w miejscowościach Terpentyna, Wyźnica i Ludmiłówka. Szkoła Podstawowa w Ludmiłówce prowadzona przez Stowarzyszenie „Szansa dla Ludmiłówki” zakończyła swoją działalność z dniem 31 sierpnia 2023 roku.

W Dzierzkowicach-Woli znajduje się filia szkoły podstawowej jako część Zespołu Placówek Oświatowych w Terpentynie, w której od 1 września br. funkcjonuje jedynie punkt przedszkolny. Ponadto w Terpentynie działa także przedszkole. Punkt i oddział przedszkolny prowadzony przez stowarzyszenie zorganizowany jest również w Wyźnicy.

Stowarzyszenie „Razem dla przyszłości” z siedzibą w Szkole Podstawowej w Wyźnicy funkcjonuje od 3 czerwca 2013 r., dnia wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego. Członkami stowarzyszenia są pracownicy szkoły i mieszkańcy wsi: Wyźnica, Wyźnica-Kolonia, Wyźnianka, Wyźnianka-Kolonia. Stowarzyszenie realizuje swoje cele statutowe głównie poprzez prowadzenie szkoły, oddziału przedszkolnego i punktu przedszkolnego oraz podejmowanie różnorodnych inicjatyw na rzecz środowiska lokalnego.

Zespół Placówek Oświatowych im. Batalionów Chłopskich w Terpentynie zatrudnia obecnie 52 nauczycieli. Szkoła jest także centrum życia kulturalnego w miejscowości

Budynki szkolne szkół działających na terenie gminy mają dobry stan techniczny. Placówki są wyposażone w pomoce naukowe, pracownie komputerowe, biblioteki oraz boiska. Ponadto ZPO w Terpentynie dysponuje salą logopedyczną, gabinetem specjalistycznym, świetlicą szkolną, salą gimnastyczną, salą do zajęć korekcyjnych, placem zabaw, Izbą Pamięci, stołówką szkolną i sklepikiem. Prowadzone są następujące zajęcia dodatkowe: język angielski – punkt przedszkolny, religia w szkole podstawowej i w punkcie przedszkolnym, koło teatralne, zajęcia taneczne dla klas I-III, zajęcia z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego przygotowujące do sprawdzianu w kl. VI.

W budynku Szkoły Podstawowej w Dzierzkowicach-Woli – filii Zespołu Placówek Oświatowych w Terpentynie od 2015 działa Schronisko Młodzieżowe. Może ono pomieścić 30 osób.

7.2 Realizowane zadania oświatowe

Gmina Dzierzkowice realizuje zadania oświatowe wynikające z prawa oświatowego i rozporządzeń wykonawczych poprzez zabezpieczenie działalności przedszkoli i szkół podstawowych, a także zapewnia dostępność do edukacji dla uczniów niepełnosprawnych, finansując dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół i przedszkoli poza terenem gminy. Zadania oświatowe realizowane są przy pomocy środków otrzymywanych z budżetu państwa – subwencji oświatowej oraz z budżetu gminy. Łączna kwota poniesionych wydatków na oświatę w roku 2023 wyniosła 11 128 860,66 zł., natomiast kwota otrzymanej subwencji oświatowej oraz dotacji wyniosła 6 416 922,60 zł., co stanowi 57,66 % ogółu poniesionych w roku 2023 wydatków oświatowych.

7.3 Stypendia i pomoc materialna dla uczniów

W analizowanym okresie pomocą w ramach Narodowego Programu Stypendialnego objęto 47 uczniów. Ww. pomoc otrzymali uczniowie szkół podstawowych i uczniowie szkół ponadpodstawowych zamieszkali na terenie Gminy Dzierzkowice. Na stypendia wydatkowano kwotę 56 752,00 zł. W 2023 roku koszty poniesione z tytułu udzielenia przez dyrektor ZPO w Terpentynie stypendiów motywacyjnych dla uczniów Szkoły Podstawowej w Terpentynie wyniósł 6.996,00 zł.

7.4 Zrealizowanie dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe.

Środki z ww. dotacji wykorzystane zostały zgodnie z przeznaczeniem we wszystkich szkołach podstawowych Gminy Dzierzkowice na łączną kwotę w wysokości 52 724,71 zł.

7.5 Dowożenie uczniów do szkół

Dowożeniem objęte zostały dzieci i uczniowie szkół podstawowych uczęszczające do szkół prowadzonych przez gminę Dzierzkowice. Ogółem dowożeniem objęto 137 uczniów. Dowożenie na trasie Terpentyna – Dzierzkowice-Wola – Chruślanki – Idalin Boiska – Terpentyna realizowane jest autobusem szkolnym (gimbussem). Dowożenie na dwóch

trasach Kolonia-Wyżnica – Terpentyna i Ludmiłówka – Terpentyna stanowiło usługę zlecaną na zewnątrz. W 2023 roku koszt poniesiony z tytułu dowozu dzieci i uczniów do szkół wyniósł 158 197,53 zł.

Koszt dowozu dzieci niepełnosprawnych w 2023 r. wyniósł 57 535,74 zł. Na powyższy koszt składają się: umowy z zewnętrznymi podmiotami na dowóz dzieci do szkół poza teren gminy oraz umowy z rodzicami na zwrot kosztów dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkół. W 2023 roku Wójt Gminy zawarł 6 umów z rodzicami uczniów niepełnosprawnych. Zawarto również umowy z Zespołem Szkół Specjalnych im. Ks. Jana Twardowskiego w Kraśniku, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Olbięcinie oraz Ośrodkiem Rewalidacyjno-Wychowawczym w Janowie Lubelskim, które to szkoły dowożą uczniów niepełnosprawnych zamieszkałych na obszarze gminy Dzierzkowice.

8. KULTURA, SPORT I WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

8.1. Kultura

Działalnością kulturalno-oświatową w Gminie Dzierzkowice zajmuje się Gminny Ośrodek Kultury mieszczący się w Terpentynie. W GOK działają grupy wokalne i instrumentalne, grupy akrobatyczne, taneczne i plastyczne oraz zespół śpiewaczy, a także Klub Seniora.

Na terenie gminy funkcjonuje zespół śpiewaczy „Wesoła Gromada” z Dzierzkowic – Rynku oraz bardzo aktywnie działająca ponad osiemdziesięcioletnia solistka – Pani Leokadia Terelak. Biorą oni udział w wielu cyklicznych przeglądach muzycznych. 14 stycznia 2023 r. zaprezentowali swoje zdolności w 23. Powiatowym Przeglądzie Kolęd, Pastorałek i Zespołów Kolędniczych, natomiast 28 stycznia 2023 r. brali udział w XI Międzypowiatowym Przeglądzie Kolęd, Pastorałek i Widowisk Kolędniczych w Polichnie. Od maja 2019 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Dzierzkowicach pracuje w budynku po dawnym przedszkolu i mieści się pod adresem Terpentyna 182A.

Księgozbiór Gminnej Biblioteki Publicznej w Dzierzkowicach na początku 2023 roku liczył 7513 jednostek inwentarzowych w tym 81 audiobooków. Przed wprowadzeniem pozycji do Almy przeprowadzono gruntowną selekcję księgozbioru zarówno w GBP jak i w FGHP. W wyniku selekcji wycofano 6373 książki. W większości były to egzemplarze zniszczone. Należy zaznaczyć, że w Gminnej Bibliotece Publicznej selekcji nie robiono przez 5 lat. Filia Gminnej Biblioteki Publicznej jest obecnie w procesie likwidacji i książki stamtąd zostaną wprowadzone do systemu Alma w 2024 roku.

Od 1 czerwca 2023 roku Gminna Biblioteka Publiczna przeszła całkowicie na pracę w systemie ALMA, na koniec roku było wprowadzonych 5198 pozycji, w tym 81 audiobooków. Po jego wdrożeniu każdy czytelnik ma własne konto w systemie, gdzie może monitorować historię swoich wypożyczeń, może także sam prolongować swoje wypożyczenia, ma możliwość zamawiania konkretnych tytułów, a przede wszystkim posiada indywidualną kartę biblioteczną. Księgozbiory biblioteczne są, w miarę możliwości finansowych, uzupełniane o nowości wydawnicze, zarówno z zakresu beletrystyki jak i różnych dziedzin wiedzy.

W 2023r. zakupiono do biblioteki 381 książek za kwotę 10.416,00 zł. w tym 206 pozycji z dofinansowania z „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0” Priorytet 1 „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych„ za 6000 zł. w tym 113 –dla dorosłych, 34 – niebeletrystycznych i 59 -dla dzieci i młodzieży i 175 z wkładu własnego za 4416,00zł. w tym 60–dla dorosłych, 37 – niebeletrystycznych i 78 -dla dzieci i młodzieży. Oprócz książek z wkładu własnego z projektu zakupiono 8 kodów dostępu do Legimi za 1584,00zł. Przez 10 miesięcy w bibliotece było 6 kodów dostępu, a przez 2 miesiące 8 kodów. W tym czasie Legimi miało 24 użytkowników, 907 wypożyczeń e-booków i 203 wypożyczeń audiobooków oraz 354 otwarć e-booków i 146 audiobooków.

W roku 2023 było 8238 wypożyczeń książek, czasopism 400, audiobooków 47, w Legimi było 1610 wypożyczeń w tym 1261 e-booków i 349 audiobooków. Razem wypożyczeń 10295.

W roku 2023 było 527 udostępnień książek, czasopism 652 i 13 audiobooków. Razem udostępnienia 1192.

W roku 2023 w bibliotekach było 5068 odwiedzin.

W bibliotekach zarejestrowano 466 czytelników w tym aktywnych było 381, wśród aktywnych według wieku:

Do lat 5-43,

6-12 lat-112,

13-15 lat-27

16-19 lat-19,

20- 24 lat-4,

25-44 lat-72,

45-60 lat-49,

Powyżej 60 lat-55.

Według zajęcia:

Osoby uczące się to- 162,

-//- pracujące-121,

-//-pozostałe 98

Biblioteka prowadzi urozmaiconą działalność kulturalno- oświatową, która promuje książki i czytelnictwo. Organizowane są różne imprezy biblioteczne zarówno dla dzieci jak i dla dorosłych. Powstały dwa kluby czytelnicze. Dla dorosłych „Literackie Podróże”, gdzie zgłębiane są zagadnienia świata literatury w siedzibie placówki oraz poza nią. Dla dzieci „Labirynt Kreatywności”, gdzie uczestnicy rozmawiają o książkach, a także wykazują swoją kreatywność.

Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna przyłączają się do różnych akcji promujących czytelnictwo np. Narodowe Czytanie, konkursy gminne i powiatowe np. Konkurs Recytatorski, wieczorki poetyckie np. o twórczości W. Szymborskiej, impreza promująca Rok M. Kopernika i wiele innych. Na szczególną uwagę zasługuje intensywna współpraca z Przedszkolem Gminnym w Terpentynie oraz Punktem Przedszkolnym w Dzierzkowicach-Woli, cieszy coraz bardziej intensywna współpraca z Zespołem Placówek Oświatowych w Terpentynie.

Ważną funkcję kulturalną w życiu mieszkańców gminy pełnią również remizy strażackie. Zostały one przekazane gminie i obecnie funkcjonują w użyczeniu Gminnego Ośrodka Kultury jako Wiejskie Domy Kultury i Świetlice Wiejskie.

W roku 2023 odbyły się następujące imprezy i wydarzenia:

- 6 stycznia razem z Orszak Trzech Króli - Fundacja ,zorganizowaliśmy po raz pierwszy Orszak w Gmina Dzierzkowice. Następnie w Hali Sportowej w Terpentynie odbył się Wielki Koncert Świąteczno-Noworoczny w wykonaniu artystów z GOK Dzierzkowice. Po koncercie czekał na wszystkich poczęstunek . Można było też wesprzeć misjonarzy kupując ciasta jakie przygotowano na kiermasz.

- W styczniu Gminny Ośrodek Kultury w Dzierzkowicach zorganizował dla dzieci ferie zimowe, na których zostały przeprowadzone zajęcia plastyczne, dzieci wykonały maski karnawałowe. Po zakończeniu zajęć odbyła się dla nich dyskoteka karnawałowa.

Dzieci miały również okazję obejrzeć film pod tytułem „Kopciuszek i Kamień życia” w kinie „Metalowiec” w Kraśniku.

- 5 marca w Sali gimnastycznej przy ZPO w Terpentynie ,odbył się Dzień Kobiet pod hasłem „Dobra dla Ciebie-Idealna dla Siebie!”. To hasło Kampanii Społecznej dotyczącej samoakceptacji kobiet, której pomysłodawczynią jest znana i ceniona projektantka mody



Wójt Gminy Dzierzkowice

23-251 Dzierzkowice, Terpentyna 1, tel. (81) 822-10-03 fax. (81) 822-15-00
e-mail: wojt@dzierzkowice.pl

Marta Banaszek, która odwiedziła nas tego dnia. Wystąpiła również skrzypaczka- Katarzyna Bystrzycka, która zaprezentowała nam kilka utworów.

Tego dnia mieliśmy również okazję obejrzeć talenty i umiejętności mieszkańców Dzierzkowic i nie tylko oraz skorzystać np. z degustacji herbat czy fit słodczy.

- Pod koniec marca odbyły się Warsztaty Wielkanocne prowadzone przez Pana Romana Prószyńskiego. Uczestnicy warsztatów mogli doświadczyć najstarszej metody malowania pisanek czyli metody batikowej. Zajęcia cieszyły się ogromnym zainteresowaniem wśród mieszkańców Dzierzkowic.

Warto również wspomnieć, że Pan Roman zajął 1 miejsce w Kategorii Rękodzieło podczas Festiwalu JAWOR 2023 w Lublinie za prezentacje tradycyjnych pisanek i wycinanek. Tym samym otrzymał nominację do Ogólnopolskiego Festiwalu Kultury Ludowej JAWOR 2023.

- W kwietniu zakończył się projekt „Nasza Szkoła Filmowa” finansowany przez Fundację -Fundacja Civis Polonus- Program Równać Szanse w Dzierzkowicach.

Młodzież doprowadziła cały projekt do końca. To był wielki sukces oraz ogrom poświęconej pracy i czasu.

Na zakończenie odbyło się spotkanie na które zaprosili swoich rówieśników. Mieli również możliwość nagrać, zmontować oraz wyemitować własny film.

Na pamiątkę posadzili drzewko przy Świątlicy Wiejskiej w m. Dzierzkowice-Zastawie.

Wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Dzierzkowicach napisali swój nowy projekt. Pod koniec roku dotarli do nas fantastyczne wieści, dzierzkowicka młodzież znów została doceniona przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności Fundacja Civis Polonus i Program Równać Szanse, którzy przyznali kolejny projekt na 12 tysięcy złotych. , będą oni realizować zadania pod nazwą Różne pasje -RÓŻNI MY!

- Gminny Ośrodek Kultury w Dzierzkowicach gościł uczestników powiatowych eliminacji 42. Małego Konkursu Recytatorskiego. Przesłuchania odbyły się 6 czerwca, a poprzedziły je eliminacje gminne. W eliminacjach powiatowych wzięło udział 37 recytatorów.

- "Bicykliada" w Dzierzkowicach z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem. W kolejnych rajdach startuje coraz większa liczba rowerzystów. W niedzielę 4 czerwca padł rekord miłośników jednośladów- ponad 800 osób wzięło udział w BICYKLIADZIE. Do wyboru były trzy opcje tras, wytyczone tymi samymi drogami co przed



rokiem. Dla najmłodszych organizatorzy przygotowali trasę "Family" o długości 10 kilometrów. Rowerzyści, którzy pojechali trasą "Fun", pokonali dwa razy dłuższy dystans, a na szlaku "Mega" do przejechania było 48 kilometrów.

- Po przejażdżkach czekał na wszystkich piknik. Było to bowiem także gminne święto Dnia Dziecka. Na plenerowej scenie w Dzierzkowicach-Rynku prezentowali się tancerze, wokaliści i akrobaci z GOK w Dzierzkowicach. Tradycyjnie impreza miała też wymiar charytatywny. Tym razem zbierano pieniądze na rehabilitację pani Moniki. Był więc kiermasz ciast z którego dochód przeznaczono na ten cel, a na scenie zagrał zespół Roxait.

Tradycyjnie na koniec imprezy wśród wszystkich uczestników rozlosowano pięć rowerów ufundowanych przez sponsorów oraz kilkadziesiąt gadżetów rowerowych.

- 25 czerwca w Dzierzkowicach odbyła się impreza pod nazwą „Powitanie wakacji”. Wydarzenie rozpoczęło się o godzinie 17.00 od występów młodych tancerzy i wokalistów. Następnie odbyły się warsztaty taneczne i nagrywanie filmików z gwiazdą Tik Toka - Sebastianem Kowalczykiem. Po koncercie rozpoczął się festiwal kolorów i "piana Party", a przez cały czas goście mogli częstować się np. watą cukrową, popcornem.

- 23 lipca po raz drugi w Dzierzkowicach odbyło się Letnie Kino Plenerowe, na boisku przy Zespole Placówek Oświatowych w Terpentynie, które cieszyło się ogromnym zainteresowaniem.

- 13 sierpnia odbył się festyn pod nazwą „Dzierzkowicka Noc pod Gwiazdami” . Wydarzenie zaczęło się od występu Wesołej Gromady, następnie wystąpiła mieszkanka Dzierzkowic Julia Kurdziel oraz uczestniczka programu „Szansa na Sukces”. Dla młodszej części wystąpił zespół Maskotki, który świetnie rozbawił dzieci i zachęcił do wspólnej zabawy. Natomiast gwiazdą wieczora był zespół Piękni i Młodzi-Dawid Narożny. Oczywiście nie zabrakło akcji charytatywnych.

- Wakacje 2023 w GOK-u odbyły się pod hasłem "Wakacyjne warsztaty plastyczne i animacyjne kolorowo-owocowo-radośnie". Warsztaty odbyły się w każdej świetlicy w naszej miejscowości. Uczestnicy między innymi brali udział w zajęciach plastycznych, sensorycznych jak i zabawie na świeżym powietrzu.

Pod koniec lipca został zorganizowany wyjazd do zoo i orientarium w Łodzi, który cieszył się ogromnym zainteresowaniem.

Ponadto odbyły się zajęcia wakacyjne, które zorganizowała Gminna Biblioteka Publiczna, na których dzieci świetnie spędzili wspólnie razem czas .



- W ostatnią niedzielę sierpnia zgodnie z tradycją w Kościele Parafialnym w Dzierzkowicach Rynku odbyła się Msza Święta Dożynkowa w intencji rolników oraz w podziękowaniu za tegoroczne plony.

- Gminna Biblioteka Publiczna w Dzierzkowicach włączyła się w Narodowe czytanie "Nad Niemnem". Zdarzenie odbyło się w dniu 8 września.

- Gmina Dzierzkowice miała swoją reprezentację na Dożynkach Powiatu Kraśnickiego, które odbyły się w 20 września. Gminę Dzierzkowice tego roku reprezentowało Sołectwo Ludmiłówka, a ich Wieniec Dożynkowy otrzymał wyróżnienie z nagrodą finansową.

- Po przerwie wakacyjnej do Gminnego Ośrodka Kultury w Dzierzkowicach wróciły zajęcia dla dzieci.

- 4 października odbyły się zajęcia sensoryczne w Gminnym Ośrodku Kultury w Dzierzkowicach, które cieszą się dużym zainteresowaniem. Podczas zajęć mamy i dzieci wspólnie spędzili czas i mogli nawiązać nowe znajomości.

- W dniach 20-22 października odbył się I Fotograficzny plener przyrodniczy w Gminie Dzierzkowice. Fotografowie Przyrody ze Związku Polskich Fotografów Przyrody z Okręgu Lubelskiego zwiedzili malownicze miejsca naszej gminy. Uczestnicy pleneru byli bardzo zadowoleni z warunków pracy i podkreślali, że Dzierzkowice i okolice są dla nich bardzo atrakcyjnym obiektem do fotografowania.

- Pod koniec grudnia zostały rozstrzygnięte eliminacje gminne Ogólnopolskiego Strażackiego konkursu plastycznego, w którym wzięło udział 33 uczestników. Prace plastyczne zostały wykonane różnymi technikami np. pastele, farby, ołówki. Warto wspomnieć, że Pani Barbara Sawuła z kategorii dorośli dostała się do etapu ogólnopolskiego.

8.2. Sport i turystyka

Czynnikami warunkującymi rozwój turystyki i rekreacji na terenie Gminy Dzierzkowice jest występowanie obszarów o walorach krajoznawczych i wypoczynkowych. Niestety stan podstawowej infrastruktury turystycznej na terenie gminy Dzierzkowice jest niezadawalający. Brakuje rozwiniętej bazy gastronomicznej i noclegowej, niezbędnej do stworzenia kompleksowej oferty turystycznej i zapewnienia zadowalającej jakości usług dla potencjalnych turystów. Na terenie gminy funkcjonuje schronisko młodzieżowe w Dzierzkowicach-Woli, które może pomieścić 30 osób. Niezbędnym warunkiem rozwoju



turystki jest rozwój bazy noclegowej, stworzenie nowych ścieżek rowerowych i innych atrakcji, które zachęcą turystów do spędzania wolnego czasu na terenie gminy. Obszar gminy może również pełnić funkcję zaplecza rekreacyjnego dla Rejonu Kraśnickiego – obszaru o potencjalnej funkcji turystycznej, kształtującego się na bazie Kraśnika i Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Do głównych form turystyki i rekreacji mających realne szanse rozwoju w Gminie Dzierzkowice należy zaliczyć:

- turystykę weekendową dla mieszkańców Lubelszczyzny (z wykorzystaniem kompleksów leśnych, sieci wąwozów oraz rzeki Wyżnicy),
- turystykę rowerową (ścieżki rowerowe biegnące z Kazimierza Dolnego przez Józefów, Urzędów, Dzierzkowice, Kraśnik i dalej na Roztocze),
- turystykę krajoznawczą i kulturową (m.in. z wykorzystaniem szlaku dziedzictwa kulturowego leżącego na tzw. Trakcie Krakowsko-Wileńskim)
- agroturystykę.

Sport w gminie Dzierzkowice rozwija się głównie przy szkołach z uwagi na dość dobrze rozwiniętą infrastrukturę. Głównym ośrodkiem, przy którym funkcjonują kluby sportowe jest Zespół Placówek Oświatowych w Terpentynie. Działa tu Uczniowski Ludowy Klub Sportowy Dzierzkowice oraz Uczniowski Tenisowy Klub Sportowy. ULKS prowadzi dwie sekcje: piłki nożnej (dla różnych grup wiekowych) i tenisa stołowego. UTKS skupia ok. 30 dzieci w wieku 4-9 lat w trzech grupach wiekowych. Kluby korzystają z istniejącej infrastruktury sportowej.

8.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Współpraca Gminy Dzierzkowice z organizacjami pozarządowymi o charakterze finansowym obejmowała zlecenie organizacjom pozarządowym realizację zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji. W 2023 roku Wójt Gminy Zarządzeniem nr 1/0050/2022 z dnia 5 stycznia 2023r. ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.



I. Rodzaj zadań:

1. Zadanie Nr 1: Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej w dyscyplinach sportowych: piłka nożna, tenis stołowy w ramach których realizowane będą następujące przedsięwzięcia:
 - szkolenie dzieci i młodzieży,
 - współorganizowanie i organizowanie międzyszkolnych zawodów sportowych,
 - wspieranie organizacji współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży,
 - wspieranie szkoleń specjalistycznych oraz udziału w ogólnopolskim współzawodnictwie sportowym.
2. Zadanie Nr 2: Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej w dyscyplinie sportowej: tenis ziemny w ramach którego realizowane będą następujące przedsięwzięcia:
 - szkolenia dzieci i młodzieży,
 - współorganizowania i organizowania międzyszkolnych zawodów sportowych,
 - wspieranie organizacji współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży,
 - wspieranie szkoleń specjalistycznych oraz udziału w ogólnopolskim współzawodnictwie sportowym,

II. Wysokość środków publicznych przeznaczonych łącznie na realizację w/w zadań – 120.000,00 zł. (słownie: sto dwadzieścia tysięcy złotych). w tym:

1. Na zadanie Nr 1- 92 000,00 zł (słownie: dziewięćdziesiąt dwa tysięcy złotych)
2. Na zadanie Nr 2- 28 000,00 zł. (słownie: dwadzieścia osiem tysięcy złotych)

W konkursie z zakresu kultury fizycznej i sportu wpłynęły dwie oferty:

- na realizację zadania 1 oferta złożona przez Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „DZIERZKOWICE” z siedzibą w Terpentynie 182, zarejestrowany w ewidencji stowarzyszeń kultury fizycznej Starostwa Powiatowego w Kraśniku pod nr 32/UKS. Komisja konkursowa sprawdziła pod względem formalnym i merytorycznym złożoną ofertę, po czym wydała pozytywną opinię dotyczącą dofinansowania oferty. Wójt po zapoznaniu się z opinią komisji konkursowej podpisał umowę z Uczniowskim Ludowym Klubem Sportowym „DZIERZKOWICE” na realizację zadania za kwotę 92.000 zł.
- na realizację zadania 2 wpłynęła oferta złożona przez Uczniowski Tenisowy Klub Sportowy z siedzibą w Terpentynie 182, zarejestrowany w ewidencji stowarzyszeń kultury fizycznej Starostwa Powiatowego w Kraśniku pod nr 47/UKS. Komisja



Wójt Gminy Dzierzkowice

23-251 Dzierzkowice, Terpentyna 1, tel. (81) 822-10-03 fax. (81) 822-15-00
e-mail: wojt@dzierzkowice.pl

konkursowa sprawdziła pod względem formalnym i merytorycznym złożoną ofertę, po czym wydała pozytywną opinię dotyczącą dofinansowania oferty. Wójt po zapoznaniu się z opinią komisji konkursowej podpisał umowę z Uczniowskim Tenisowym Klubem Sportowym na realizację zadania za kwotę 28.000 zł.

Przekazane do realizacji zadania zostały przeprowadzone zgodnie z przedłożoną ofertą a przekazana dotacja rozliczona w terminie.

Gmina Dzierzkowice współpracuje z organizacjami pozarządowymi w formie finansowej i pozafinansowej. Gmina udostępnia materiały związane z konkursami ofert na realizację zadań publicznych oraz inne dokumenty służące do realizacji współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi. Materiały związane z konkursami ofert (treść ogłoszeń konkursowych i formularze) były udostępniane w formie wydruku każdemu zainteresowanemu. Dodatkowo, treść ogłoszeń konkursowych i formularze były umieszczane na stronie internetowej www.dzierzkowice.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej www.ugdzierzkowice.bip.lubelskie.pl, jak również na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Dzierzkowice.

Istotną częścią współpracy Gminy Dzierzkowice z organizacjami pozarządowymi jest wsparcie organizacyjne przy prowadzonych przedsięwzięciach np. poprzez nieodpłatne udostępnianie gminnych obiektów.



9. POMOC SPOŁECZNA I SŁUŻBA ZDROWIA

9.1. Pomoc społeczna

Realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Dzierzkowice zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej. Finansowanie pomocy społecznej odbywa się ze środków:

- budżetu gminy z przeznaczeniem na finansowanie zadań własnych,
- dotacji celowych budżetu centralnego z przeznaczeniem na realizację zadań zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach funkcjonuje jako gminna jednostka organizacyjna pomocy społecznej. Na poziomie lokalnym wykonuje zadania skierowane na wsparcie i poprawę warunków życia mieszkańców Gminy Dzierzkowice. Działania Ośrodka są zbieżne z lokalną polityką społeczną i zgodne z realizacją celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dzierzkowice.

Do głównych zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach należy prowadzenie całokształtu spraw w zakresie pomocy społecznej, a w szczególności polegających na:

- tworzeniu warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej;
- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawami świadczeń;
- prowadzeniu pracy socjalnej rozumianej, jako działalności zawodowej skierowanej na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie warunków do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin;
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb;
- pobudzanie aktywności społecznej w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin.

Przy realizacji zadań Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami, głównie z: Powiatowym Urzędem Pracy w Kraśniku,



Wójt Gminy Dzierzkowice

23-251 Dzierzkowice, Terpentyna 1, tel. (81) 822-10-03 fax. (81) 822-15-00
e-mail: wojt@dzierzkowice.pl

Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku, Powiatowym Zespołem Orzekania o Niepełnosprawności w Kraśniku, Sądem Rodzinnym, Komendą Powiatową Policji, szkołami, placówkami ochrony zdrowia, Polskim Czerwonym Krzyżem w Kraśniku, Stowarzyszeniem „Wokół Dzierzkowic”.

W 2023 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach zatrudnionych było 9 pracowników. Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach po stronie wydatków zamknęły się kwotą **3 869 673,67 zł.**

Szczegółowe zestawienie wydatków za 2023 r.

I. Zadania Własne Gminy: 1 303 301,63 zł

- 1) domy pomocy społecznej – 298 626,00 zł, (52 841,91 zł wpłynęło do budżetu gminy z tyt. odpłatności członków rodzin),
- 2) składki zdrowotne (od zasiłków stałych) dotacja z budżetu państwa 10 086,22 zł.,
- 3) zasiłki i pomoc w naturze – 54 315,10 zł, (zasiłki celowe, okresowe – w tym 43 135,92 zł. z budżetu Wojewody),
- 4) zasiłki stałe – 118 174,74 zł.,
- 5) utrzymanie ośrodka (w tym dotacja z budżetu wojewody –106 373,00 zł) – 703 408,42 zł.,
- 6) usługi opiekuńcze (wydatki ujęte w pkt. 5),
- 7) dożywianie – 38 300,00 zł, (Posiłek w szkole i w domu – w tym 28 300,00 zł z budżetu Wojewody),
- 8) rodziny zastępcze – 82 083,07 zł,
- 9) wspieranie rodziny – 3 808,08 zł

II. Zadania zlecone gminie 2 544 615,07 zł

- 1) świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – 2 506 030,07 zł.,
- 2) składki zdrowotne (od świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłków dla opiekunów) – 37 096,00 zł.,
- 3) realizacja Karty Dużej Rodziny – 1 489,00 zł.

Zadania zlecone gminie -COVID 19

9 664,97zł

W tym:

- 1) dodatki węglowe, inne źródła ciepła, refundacja VAT za paliwa gazowe-
9 664,97zł.



Fundusz pomocy obywatelom Ukrainy

12,092,00zł

W tym:

1) pozostała działalność (wypłata świadczeń jednorazowych dla Obywateli Ukrainy oraz wypłata świadczeń za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy - **12 092,00zł**

Formy pomocy udzielane przez Ośrodek Pomocy Społecznej

1. Świadczenia pieniężne:

a) zasiłek stały

Zasiłki stałe realizowane są w ramach zadań własnych gminy. Na realizację zadania wydatkowano kwotę 118 174,74 zł, a z pomocy skorzystało 19 osób, w tym 18 samotnie gospodarujących i 1 osoba w rodzinie. Liczba wypłaconych świadczeń wynosiła 184.

b) zasiłek okresowy

Na pomoc w postaci zasiłków okresowych w roku 2023 wydatkowano kwotę 43 253,50 zł (w tym 43 135,92 zł z budżetu Wojewody i 117,58 zł z budżetu gminy). Pomocą objęto 52 osoby w 30 rodzinach. Najwięcej zasiłków przyznano z powodu bezrobocia, pomoc otrzymało 48 osób w 26 rodzinach.

c) zasiłki celowe

Z pomocy w postaci zasiłków celowych skorzystało 20 rodzin w których zamieszkuje 30 osób (wiele rodzin otrzymało zasiłki kilka razy w roku). Łącznie na pomoc wydatkowano kwotę 11 179,18 zł na wypłatę zasiłków celowych i celowych specjalnych z przeznaczeniem na: zakup leków, zakup opału, zakup obuwia, odzieży, wydatki związane z utrzymaniem mieszkania, zakup leków, leczenia, zasiłki celowe na zakup żywności. Ponadto opłacono pobyt w schronisku dla 1 osoby bezdomnej na kwotę 4 711,60 zł.

2. Świadczenia niepieniężne:

W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach realizował następujące świadczenia niepieniężne:

a) praca socjalna:

Podstawowym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, możliwości i uprawnienia. Jednym z głównych zadań w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej. OPS w Dzierzkowicach realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2023 roku udzielił pomocy w formie pracy



socjalnej 74 rodzinom, w których zamieszkuje 173 osoby. Praca socjalna była ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny.

Pracownicy socjalni przeprowadzili 202 wywiady środowiskowe. Rozpatrzono 261 spraw wpływających. Pracownicy wyjeżdżali w teren 282 razy.

b) zapewnienie posiłku:

Dożywianie dzieci i zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom tego pozbawionym jest zadaniem własnym o charakterze obowiązkowym gminy. Adresatami są dzieci uczęszczające do przedszkola, uczniowie szkół podstawowych, ponad podstawowych oraz osoby dorosłe w trudnej sytuacji życiowej w szczególności samotne, starsze, chore, niepełnosprawne jeżeli ich dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Formą realizacji dożywiania jest zakup posiłków lub przyznanie zasiłku celowego na zakup żywności. Realizacja tej formy pomocy odbywała się poprzez prowadzenie dożywiania dzieci w placówkach edukacyjnych. W roku 2023 ogólny koszt programu wynosił 38 300 zł w tym środki własne gminy 10 000,00 zł, a dotacja z rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” wyniosła 28 300,00 zł. Z pomocy w postaci posiłków skorzystało 50 uczniów, w tym 4-ro dzieci na wniosek dyrektora szkoły. Opłacono również posiłki 1 osobie przebywającej w schronisku dla bezdomnych przez okres 12 miesięcy. 3 rodziny otrzymało też zasiłek celowy na żywność. Łączna liczba posiłków wyniosła 6 341.

c) usługi opiekuńcze:

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze świadczone w środowisku. Obejmują one pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem. Usługi opiekuńcze są zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. W roku 2023 z pomocy w formie usług opiekuńczych korzystało 8 osób, a opiekunka domowa przepracowała 809 godzin. Wydatki na usługi opiekuńcze wyniosły 22 582 zł. Odpłatność od podopiecznych wynosiła 11 931,16 zł (stanowi to dochód własny gminy).

d) domy pomocy społecznej:



Wójt Gminy Dzierzkowice

23-251 Dzierzkowice, Terpentyna 1, tel. (81) 822-10-03 fax. (81) 822-15-00
e-mail: wojt@dzierzkowice.pl

W roku 2023 w domach pomocy społecznej przebywało 8 osób (7 osób w DPS Popkowice, 1 osoba w DPS Kraśnik), a poniesione wydatki wynosiły 298 626,00 zł. Do budżetu gminy wpłynęła kwota 52 841,91 zł. (odpłatność od członków rodziny)

e) pomoc żywnościowa:

W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach realizował pomoc w postaci żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 –2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2021 Plus. W okresie od 01.01.2023r. do 31.07.2023 r. programem było objętych 264 osoby w 113 rodzinach i wydano 264 paczek tj. ok. 2 420 kg żywności w jednej turze. Dla części osób pracownicy socjalni dostarczyli żywność do domu dla osób korzystających z programu (osoby starsze, niepełnosprawne)

Zadania wynikające z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych mają osoby, które spełniają kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Potwierdza się je decyzją administracyjną, ważną 90 dni od dnia złożenia wniosku. W przypadku udzielenia świadczeń w stanie nagłym, termin liczony jest od dnia rozpoczęcia udzielania świadczeń zdrowotnych. W roku 2023 wydano 3 decyzje w tym 2 decyzje dla 1 osoby.

Realizacja zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ustawa z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Ustawa wskazuje , że pracę z rodziną organizuje podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania oraz, że wyznaczonym podmiotem może być Ośrodek Pomocy Społecznej. W gminie Dzierzkowice zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach.

Do zadań gminy należy współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Gmina wspólnie z powiatem ponosi koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. W roku 2023 Gmina Dzierzkowice opłacała pobyt 4-ga dzieci w pieczy zastępczej w tym 1 dziecka w placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej oraz 3-ga dzieci w Wiosce SOS w Kraśniku.. Wydatki na tę formę pomocy wyniosły 82 083,07 zł.



Realizacja zadań z zakresu ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

Jednym z działań wspierających rodziny wielodzietne jest realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z ofert instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie karty ułatwia dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia. W praktyce Karta Dużej Rodziny zapewnia zniżki przy zakupie żywności i kosmetyków, odzieży i obuwia, książek, zabawek oraz paliwa. Obniża także koszty rachunku za usługi telekomunikacyjne czy bankowe. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach. W roku 2023 Karty Dużej Rodziny otrzymało 69 rodzin, wydano 173 karty elektroniczne i 173 kart tradycyjnych dla dzieci i osób dorosłych.

Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych.

System świadczeń rodzinnych to poza ubezpieczeniowy system świadczeń socjalnych wspierających rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, wychowujące dzieci uczęszczające do szkoły, w tym niepełnosprawne. Na system świadczeń rodzinnych składają się zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka. W roku 2023 wypłacono 5 021 zasiłków rodzinnych oraz dodatki do zasiłków na łączną kwotę 568 642,13 zł. Świadczeń opiekuńczych na które składają się zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacono 2005 na kwotę 1 478 532 zł. Zasiłków dla opiekunów wypłacono 24 świadczenia na kwotę 14 880 zł. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (becikowe) została wypłacona dla 16 osób na łączną kwotę 16.000 zł. Natomiast świadczeń rodzicielskich wypłacono 101 na kwotę 85 443 zł. Ponadto opłacono składki emerytalno-rentowe za 34 osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna i specjalny zasiłek opiekuńczy na kwotę 173 916 zł. (27 osób składki w ZUS, 7 osób składki w KRUS).

Realizacja zadań z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kolejną formą wsparcia realizowaną przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach są świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Świadczenia z funduszu



Wójt Gminy Dzierzkowice

23-251 Dzierzkowice, Terpentyna 1, tel. (81) 822-10-03 fax. (81) 822-15-00
e-mail: wojt@dzierzkowice.pl

alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów jednak nie więcej niż 500 zł miesięcznie na 1 osobę. Pomoc w postaci świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku 2023 r. wypłacono na łączną kwotę 97 799,46 zł. Liczba rodzin uprawnionych do pomocy wynosiła 11, a liczba dzieci w tych rodzinach 19. Wypłacono 232 świadczenia.

Dodatki węglowe - dodatki przyznano na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym. Wypłacono 1 dodatek w kwocie 3.000zł. dla 1 rodziny, która w deklaracji do CEEB zgłosiła, że źródło ogrzewania domu zasilane jest węglem kamiennym. Dodatek wypłacono w związku z rozstrzygnięciem odwołania przez SKO w Lublinie.

Dodatki elektryczne- dodatki przyznano na podstawie ustawy z dnia 7 października 2022r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej. Przyznano i wypłacono 2 dodatki dla 2 rodzin które w deklaracji do CEEB zgłosiły, że źródło ogrzewania domu zasilane jest energią elektryczną. Koszt wypłaty dodatków wyniósł 2.500zł.

Refundacja podatku VAT za paliwa gazowe – zadanie realizowano w oparciu o ustawę z dnia 15 grudnia 2022r, o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023r. w związku z sytuacją na rynku gazu. Wypłacono świadczenia dla osób, które w deklaracji do CEEB zgłosiły, że źródło ogrzewania domu zasilane jest gazem. Wpłata świadczeń uzależniona jest od dochodu i przysługuje osobom samotnie gospodarującym, których dochód miesięczny w 2022r. nie przekroczył kwoty 2.100zł, oraz rodzinom w których dochód miesięczny na 1 osobę w rodzinie nie przekroczył kwoty 1.500zł. W przypadku przekroczenia progu dochodowego stosowany był mechanizm „złotówka za złotówkę”. W 2023r. wpłynęło 20 wniosków, z tego wypłacono świadczenia za 13 wniosków dla 8 rodzin na kwotę 3,975,46zł

Pomoc obywatelom Ukrainy -na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy dla osób które opuściły Ukrainę w związku z wojną udzielono pomocy w kilku formach. Jednorazowych świadczeń w wysokości 300zł. wypłacono dla 6 osób. Ponadto wypłacono świadczenia dla obywateli Polski za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy (40zł. za 1 osobodzień).Przyjęto 4 wnioski w tym 1 rozpatrzono negatywnie. Wypłacono świadczenia za pobyt 8 osób- obywateli Ukrainy. Koszt wypłaty świadczeń wyniósł 10.160zł.

Realizacja programów



Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie dla gminy Dzierzkowice.

Przemocą w rodzinie na terenie Gminy Dzierzkowice zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny. W pracach zespołu biorą udział przedstawiciele pomocy społecznej, sądu, policji, opieki zdrowotnej, stowarzyszeń.

Głównym zadaniem Zespołu jest ochrona osób doznających przemocy domowej w tym inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc oraz koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz ofiar przemocy domowej.

W roku 2023 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 7 „Niebieskich Kart”. Wszystkie zostały sporządzone przez Policję. W ciągu roku prowadzono działania w 12 rodzinach. Osoby doznające przemocy to najczęściej kobiety – 12 kobiet. W jednym przypadku przemoc stosowała matka wobec dziecka. W 2023 roku zakończono procedurę „Niebieskiej Karty” w 10 rodzinach, z tego w 10 rodzinach w wyniku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023

Adresatami programu są dzieci z rodzin przeżywających trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej oraz rodziny, z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej. Program realizowany był przez pracowników socjalnych oraz przez asystenta rodziny przy współdziałaniu placówek opiekuńczych, szkół, Sądu, kuratorów, PCPR w Kraśniku. W roku 2023 objęto wsparciem 8 rodzin dysfunkcyjnych, w których wychowuje się 15-ro dzieci. Asystent rodziny prowadził działania w 5 rodzinach.

Inne działania:

- 1) przyjmowanie odzieży, obuwia, mebli i artykułów gospodarstwa domowego, które są przekazywane osobom potrzebującym,
- 2) przyjęto i rozpatrzono 65 wniosków o wydanie zaświadczenia do programu „Czyste powietrze”
- 3) dystrybucja artykułów spożywczych w ramach programu unijnego POPŻ,
- 4) monitorowanie miejsc pobytu osób bez meldunku zamieszkujących na terenie gminy,
- 5) współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami.



9.2. Służba zdrowia

Opiekę medyczną w gminie zapewnia jeden ośrodek zdrowia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „NASZ LEKARZ” zlokalizowany w Terpentynie, który obsługuje mieszkańców w zakresie podstawowych usług medycznych. W zakresie opieki specjalistycznej i szpitalnej mieszkańcy gminy korzystają natomiast ze szpitali w Kraśniku i Lublinie.



10. BEZPIECZEŃSTWO

10.1. *Ochrona przeciwpożarowa*

Na terenie Gminy Dzierzkowice funkcjonuje 4 jednostki ochotniczych straży pożarnych:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Dzierzkowicach – Woli
- Ochotnicza Straż Pożarna w Dzierzkowicach - Rynku
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sosnowej Woli
- Ochotnicza Straż Pożarna w Ludmiłównie

Jednostka OSP Dzierzkowice – Rynek w roku 2023 włączona była do Krajowego Sytemu Ratowniczo-Gaśniczego. Jednostka zrzesza w swych szeregach następującą liczbę członków:

	Mężczyźni	Kobiety	Razem
Ogółem	50	5	55
W wieku 18-65 lat	47	5	52
W wieku ponad 65 lat	3	0	3
Mogący brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych	27	2	29
Członkowie wspierający	11	2	13
Członkowie honorowi	2	0	2

Na wyposażeniu jednostki znajduje się m.in. następujący sprzęt:

1. Lekki samochód ratowniczo-gaśniczy marki Renault Mascott z 2002 r.
2. Średni samochód ratowniczo-gaśniczy marki VOLVO z 2021 r.
3. Motopompa o wyd. M8/8 szt. 1
4. Motopompy szlamowe szt. 2
5. Pilarki do drewna szt. 3
6. Agregat prądotwórczy jednofazowy szt. 2
7. Czujniki bezruchu szt. 5
8. Aparaty nadciśnieniowe kpl. 5
9. Węże tłoczne W-52 szt. 23



Wójt Gminy Dzierzkowice

23-251 Dzierzkowice, Terpentyna 1, tel. (81) 822-10-03 fax. (81) 822-15-00
e-mail: wojt@dzierzkowice.pl

10. Wężę tłoczne W-75 szt. 21
11. Wężę ssawne szt. 4
12. Drabina wysuwna szt. 1
13. Ubrania specjalne ochronne kpl. 19
14. Kominiarki strażackie szt. 18
15. Buty strażackie par. 29
16. Hełm strażacki szt. 12
17. Rękawice specjalne par. 10
18. Latarki szt. 12
19. Zestaw do ratownictwa medycznego z tlenoterapią szt. 1
20. Defibrylator szt. 1
21. Piła ratownicza Sthil Ms-461-R szt.1
22. Kombinezony przeciw błonkoskrzydłym szt. 2
23. Rozpierak hydrauliczny LUKAS szt. 1
24. Przecinarka Sthil Ts-420 szt. 1

Jednostka OSP Dzierzkowice-Rynek w roku 2023 brała udział w następujących działaniach ratowniczych:

	Liczba wyjazdów	Liczba ratowników	Liczba pojazdów
Požary	16	118	20
Miejscowe zagrożenia	15	93	15
Alarmy fałszywe	2	22	4
Wyjazdy gospodarcze	8	25	8

W roku 2023 na Jednostkę OSP Dzierzkowice Rynek - wydatkowano kwotę: 42.677,00 zł w tym:

- części, paliwo, remont samochodu, motopomp, przegląd techniczny - 13.031,00 zł
- utrzymanie remizy, przeglądy, drobne naprawy, zużycie energii, gazu na ogrzewanie strażnicy – 7.499,00 zł
- wynagrodzenie konserwatora, kierowcy na umowę zlecenie – 8.437,00 zł



Wójt Gminy Dzierzkowice

23-251 Dzierzkowice, Terpentyna 1, tel. (81) 822-10-03 fax. (81) 822-15-00
e-mail: wojt@dzierzkowice.pl

- diety i ekwiwalenty za udział w zdarzeniach – 5.210,00 zł
- dotacja z budżetu gminy na zakup sprzętu i umundurowania – 8.500,00 zł,

Jednostka OSP Dzierzkowice – Wola w roku 2023 włączona była do Krajowego Sytemu Ratowniczo-Gaśniczego. Jednostka zrzesza w swych szeregach następującą liczbę członków:

	Mężczyźni	Kobiety	Razem
Ogółem	43	9	52
W wieku 18-65 lat	35	2	37
W wieku ponad 65 lat	5	5	10
Mogący brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych	35	2	37
Członkowie wspierający	2	0	2
Członkowie honorowi	3	0	3

Na wyposażeniu jednostki znajduje się m.in. następujący sprzęt:

1. Lekki samochód ratowniczo-gaśniczy marki Ford Transit z 2010r.
2. Średni samochód ratowniczo-gaśniczy marki MAN z 2017r.
3. Motopompa o wyd. M8/8 szt. 1
4. Motopompa o wyd. M16/8 lub wyższej szt. 1
5. Motopompy szlamowe szt. 2
6. Pilarki do drewna szt. 2
7. Piła do betonu i stali sz.1
8. Agregat prądotwórczy jednofazowy szt. 2
9. Agregat prądotwórczy trójfazowy szt. 1
10. Czujniki bezruchu szt. 4
11. Aparaty nadciśnieniowe kpl. 8
12. Węże tłoczne W-52 szt. 20
13. Węże tłoczne W-75 szt. 15
14. Węże ssawne szt. 6
15. Drabina wysuwna szt. 1



Wójt Gminy Dzierzkowice

23-251 Dzierzkowice, Terpentyna 1, tel. (81) 822-10-03 fax. (81) 822-15-00
e-mail: wojt@dzierzkowice.pl

16. Ubrania specjalne ochronne kpl. 20
17. Kominiarki strażackie szt. 12
18. Buty strażackie par.30
19. Hełm strażacki szt. 16
20. Rękawice specjalne par. 16
21. Latarki szt. 12
22. Megafon szt. 1
23. Narzędzie ratownicze Hooligan szt. 1
24. Worek do łapania rojów szt. 1
25. Kombinezony do likwidacji błonkoskrzydłych szt. 4
26. Zestaw do ratownictwa medycznego z tlenoterapią szt. 1
27. Zestaw do ratownictwa medycznego bez tlenoterapii szt. 1
28. Defibrylator szt. 1
29. Sanie lodowe szt. 1
30. Smok ssawny sportowy Grunwald szt. 1
31. Agregat hydrauliczny LUKAS P630 SG szt. 1
32. Detektor wielogazowy szt. 1
33. Kamera termowizyjna szt. 1
34. Bosak dielektryczny szt. 1

Jednostka OSP Dzierzkowice-Wola w roku 2023 brała udział w następujących działaniach ratowniczych:

	Liczba wyjazdów	Liczba ratowników	Liczba pojazdów
Požary	10	62	12
Miejscowe zagrożenia	7	41	7
Alarmy fałszywe	1	6	1
Wyjazdy gospodarcze	6	30	6



Wójt Gminy Dzierzkowice

23-251 Dzierzkowice, Terpentyna 1, tel. (81) 822-10-03 fax. (81) 822-15-00
e-mail: wojt@dzierzkowice.pl

W roku 2023 na Jednostkę OSP Dzierzkowice Wola - wydatkowano kwotę:
75.760,00 zł w tym:

- wynagrodzenie kierowcy na 1/2 etatu wraz z pochodnymi - 51.507,00 zł
- paliwo do samochodów, motopomp, przeglądy techniczny, - 10.714,00 zł
- opłata za monitoring strażnicy, konserwacje - 960,00 zł
- utrzymanie remizy zużycie energii, gazu w strażnicy
(częściowo wydatki za gaz, energię ponosi GOK D-ce) - 1.154,00 zł
- dotacja z budżetu gminy na zakup sprzętu i umundurowania – 8.500,00 zł,
- diety, ekwiwalenty za udział w zdarzeniach - 2.925,00 zł

Jednostka OSP Ludmiłówka - Jednostka zrzesza w swych szeregach następującą liczbę członków:

	Mężczyźni	Kobiety	Razem
Ogółem	43	0	43
W wieku 18-65 lat	36	0	36
W wieku ponad 65 lat	0	0	0
Mogący brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych	19	0	19
Członkowie wspierający	0	0	0
Członkowie honorowi	7	0	7

Na wyposażeniu jednostki znajduje się m.in. następujący sprzęt:

1. Lekki samochód ratowniczo-gaśniczy Renault Master z 2022r.
2. Motopompa o wyd. M8/8 szt. 2
3. Motopompy szlamowe szt. 2
4. Pilarki do drewna szt. 2
5. Agregat prądotwórczy jednofazowy szt. 2
6. Węże tłoczne W-52 szt. 16
7. Węże tłoczne W-75 szt. 16
8. Węże tłoczne W-110 szt. 10
9. Węże ssawne szt. 3



Wójt Gminy Dzierzkowice

23-251 Dzierzkowice, Terpentyna 1, tel. (81) 822-10-03 fax. (81) 822-15-00
e-mail: wojt@dzierzkowice.pl

10. Drabina nasadkowa szt. 3
11. Ubrania specjalne ochronne kpl. 12
12. Kominiarki strażackie szt. 12
13. Buty strażackie par. 12
14. Hełm strażacki szt. 12
15. Rękawice specjalne par. 12
16. Zestaw do ratownictwa medycznego z tlenoterapią szt. 1
17. Motopompa HERTMANN szt.1
18. Aparat powietrzny szt. 2
19. Przyczepka szt. 1
20. Piła do cięcia betonu i stali

Jednostka OSP Ludmiłówka w roku 2023 brała udział w następujących działaniach ratowniczych:

	Liczba wyjazdów	Liczba ratowników	Liczba pojazdów
Požary	8	44	8
Miejscowe zagrożenia	12	43	12
Alarmy fałszywe	1	6	1
Wyjazdy gospodarcze	10	20	10

W roku 2023 na Jednostkę OSP Ludmiłówka - wydatkowano kwotę 23.208,00 zł
w tym:

- wynagrodzenie konserwatora, kierowcy na umowę zlecenie – 8.437,00 zł
- paliwo do samochodów i motopomp, przegląd techniczny - 3.498,00 zł
- wydatki na utrzymanie remizy gaz, energia ponosi GOK D-ce
- drobne remonty – 953,00 zł
- diety i ekwiwalenty za udział w zdarzeniach – 2.820,00 zł
- dotacja z budżetu gminy na remont strażnicy – 7.500,00 zł



Jednostka OSP Sosnowa Wola - Jednostka zrzesza w swych szeregach następującą liczbę członków:

	Mężczyźni	Kobiety	Razem
Ogółem	25	0	25
W wieku 18-65 lat	19	0	19
W wieku ponad 65 lat	6	0	6
Mogący brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych	12	0	12
Członkowie wspierający	0	0	0
Członkowie honorowi	0	0	0

Na wyposażeniu jednostki znajduje się m.in. następujący sprzęt:

1. Lekki samochód ratowniczo-gaśniczy marki Mercedes Sprinter z 2000r.
2. Średni samochód ratowniczo-gaśniczy Star 244 z 1988r.
3. Motopompa o wyd. M8/8 szt. 1
4. Motopompy szlamowe szt. 1
5. Motopompa szlamowa WP-30 z osprzętem kpl. 1
6. Prądownica W-52 szt. 1
7. Pilarki do drewna szt. 1
8. Węże tłoczne W-52 szt. 13
9. Węże tłoczne W-75 szt. 5
10. Węże tłoczne W-110 szt. 4
11. Węże ssawne szt. 4
12. Ubrania specjalne szt. 2
13. Buty strażackie par. 13
14. Hełm strażacki szt. 8
15. Rozdzielacz kulowy szt. 1
16. Latarka szt. 1
17. Ubrania koszarowe szt. 8
18. Buty strażackie specjalne par. 5
19. Drabina uniwersalna szt. 1



Wójt Gminy Dzierzkowice

23-251 Dzierzkowice, Terpentyna 1, tel. (81) 822-10-03 fax. (81) 822-15-00
e-mail: wojt@dzierzkowice.pl

20. Agregat prądowórczy szt. 1
21. Maszt oświetleniowy szt. 1
22. Tłumice gumowe szt. 4
23. Kombinezony do likwidacji błonkoskrzydłych szt. 2
24. Zestaw do ratownictwa medycznego z tlenoterapią szt. 1
25. Radiotelefony przenośne szt. 2
26. Zbiornik wody ze stelażem 2500l szt. 1
27. Latarka szperacz szt. 1

Jednostka OSP Sosnowa Wola w roku 2023 brała udział w następujących działaniach ratowniczych:

	Liczba wyjazdów	Liczba ratowników	Liczba pojazdów
Požary	1	6	1
Miejscowe zagrożenia	1	5	1
Alarmy fałszywe	0	0	0
Wyjazdy gospodarcze	0	0	0

W roku 2023 na Jednostkę OSP Sosnowa Wola - wydatkowano kwotę 12.905,00 zł, w tym:

- wynagrodzenie kierowcy na umowę zlecenia - 6.000,00 zł
- wydatki na utrzymanie remizy gaz, energia ponosi GOK D-ce
- paliwo, remont samochodu, przegląd techniczny - 1.405,00 zł
- dotacja z budżetu gminy na zakup sprzętu – 5.500,00 zł,

Pozostałe wydatki wszystkich jednostek OSP na kwotę 33.411,00 zł tj:

- opracowanie sprawozdań, nagrody w konkursach, , kalendarze, wynagrodzenie komendanta OSP, badania strażaków - 14.944,00 zł
- ubezpieczenie samochodów, budynków, strażaków, sprzętu we wszystkich jednostkach - 18.467,00 zł

Łącznie na wszystkie OSP wydatkowano 187.961,00 zł.



10.2. Zarządzanie kryzysowe

Zarządzanie kryzysowe to działalność organów administracji publicznej, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do podejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu zasobów i infrastruktury krytycznej. Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy jest Wójt. Organem pomocniczym Wójta w zapewnieniu wykonania zadań zarządzania kryzysowego jest Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego (GZZK) powołany przez Wójta zarządzeniem Nr 69/0050/2015 z dnia 10 listopada 2015 roku.

Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego swoją działalność opiera na „Regulaminie Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Dzierzkowicach” oraz „Planie Zarządzania Kryzysowego” - wskazane dokumenty szczegółowo określają zadania do realizacji i sposób ich wykonania.

W związku z konfliktem w Ukrainie Gmina Dzierzkowice, tak ja i pozostałe gminy z terenu Powiatu Kraśnickiego, aktywnie współpracuje z Wojewodą Lubelskim w zakresie zadań związanych z pomocą uchodźcom.